

Bundesministerium
des Innern

Bundesamt
für Migration
und Flüchtlinge

Almanya'ya hoş geldiniz

Göçmenler için bilgiler

Bu kitapçık Federal İçişleri Bakanlığı'nın halkla ilişkiler çalışması kapsamında ücretsiz yayınlanmaktadır. Herhangi bir siyasi partinin adayları veya seçim görevlileri tarafından seçim kampanyası için kullanılması yasaktır. Bu yasak, Avrupa, federal eyalet ve yerel seçimleri için geçerlidir. Seçim etkinliklerinde ve bilgilendirme stantlarında dağıtılması, partinin reklam ve bilgi broşürlerine eklenmesi, basılması ve yapıştırılması kötüye kullanma sayılır. Başkalarına seçim reklamı amacıyla ulaştırılması da yasaktır. Nasıl, ne zaman ve hangi miktarda alıcıya ulaştığına bakılmaksızın, Federal Hükümet'in herhangi bir siyasi gruptan yana taraf olduğu izlenimini yaratabilecek şekilde gelecekteki bir seğimle alakalı olarak kullanılamaz.

Kitapçık hakkında

Almanya'ya taşınmayı mı düşünüyorsunuz veya kısa bir süre önce taşındınız ve burada yaşamanızı sürdürmek mi istiyorsunuz? O zaman birçok yeniliğe ve değişikliğe hazırlıklı olmalısınız. Bu kitapçık size kılavuzluk yapacak, yeni vatanınıza alışmanıza ve uyum sağlamanıza yardımcı olacaktır.

Aşağıda şu konular hakkında bilgi edinebilirsiniz:

- Almanya'daki yaşam hakkında önemli açıklamalar
- Gerekli ve önemli telefon numaraları, öneriler ve başvuru adresleri
- Günlük yaşam için öğütler

Muhtemelen kafanızdan şu sorular geçmektedir: Nasıl iş bulabilirim? Nerede Almanca öğrenebilirim? Hangi belgeler gerekebilir ve çocuklarımı hangi okula gönderebilirim? Elinizdeki kitapçık bu ve benzeri sorularda yardımcınız olacaktır. Ayrıca özel durumlarda ayrıntılı bilgi alabileceğiniz kişi veya kurumları (örneğin yakınınızdaki göçmen bilgilendirme merkezinin çalışanlarını) bulabilirsiniz. Kimi durumlarda da komşunuza, iş arkadaşınıza veya arkadaşınıza danışmak da yararlı olabilir.

Almanya'ya hoş geldiniz – internette de

Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin (BAMF) internet sayfasında birçok dilde bu broşüre ek olarak başka bilgiler edinebilirsiniz.

Adresi: www.bamf.de/willkommen-in-deutschland.

Alman uyruklu göçmenler

Konum ve durumunuz için özel hazırlanmış kitapçıklar ayrıntılı bilgi içermektedir. "Willkommen in Deutschland – Zusatzinformationen für Spätaussiedler" (Almanya'ya hoş geldiniz – Alman uyruklu göçmenler için bilgiler) adlı bu kitapçığı Federal Hükümet'in yayın dağıtım servisinden (Publikationsversand der Bundesregierung) getirebilirsiniz (Adresi künyede bulabilirsiniz).

Kitapçık rehberi

Almanya'ya giriş **vizesi** mi almak istiyorsunuz?
8. sayfaya bakınız

Almanca öğrenmek mi istiyorsunuz?
Daha fazla bilgi
12. sayfada

Çocuğunuzun hangi **okula** gideceğini bilmiyor musunuz?
72. sayfaya bakınız

Bebek bekliyor ve yardıma ihtiyacınız mı var?
Daha fazla bilgi **58. sayfada**

Hastasınız ve yardıma mı ihtiyacınız var?
Daha fazla bilgi **84. sayfada**

Hangi **sigortalara** önem veriyorsunuz?
94. sayfaya bakınız

Alışveriş hakkında bilgiye mi ihtiyacınız var?
Daha fazla

Ayrıntılı danışmanlığa mı ihtiyacınız var?
Daha fazla bilgi **18. sayfada**

Almanya'da oturma hakkında sorularınız mı var?
24. sayfaya bakınız

Konut mu arıyorsunuz?
50. sayfaya bakınız

İş mi arıyorsunuz?
Daha fazla bilgi
36. sayfada

Her konuda ihtiyacınız var?
Daha fazla bilgi **106. sayfada**

Çevrenizdeki insanları tanımak mı istiyorsunuz?
Daha fazla bilgi
112. sayfada

İçindekiler

I.	Almanya'ya Giriş	8
	1. Giriş Mevzuatı	8
	2. Aile (Eş) Birleşimi	10
II.	Almanca Öğrenmek	12
	1. Uyum Kursu: Dil ve Daha Fazlası	12
	2. Meslek İçin Almanca	16
	3. Çocuklar ve Gençler İçin Almanca	17
III.	Bilgi ve Danışma	18
	1. Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)	18
	2. Genç Göçmen Danışmanlığı – Göçmen Kökenli Gençler İçin Danışmanlık	21
	3. Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi Halka İlişkiler Servisi	22
	4. Bilgi Kaynağınız İnternet	22
IV.	Oturum ve Vatandaşlığa Geçiş	24
	1. Oturum Yasası Hakkında Başvuru Adresi	24
	2. Oturum Yasasıyla İlgili Bilgiler	26
	3. AB Mavi Kart	30
	4. Vatandaşlığa Kabul	32
V.	İş ve Meslek	36
	1. Yabancı Diploma ve Belgelerin Tanınması	37
	2. Meslek Danışmanlığı, Meslek Eğitimi ve İş Yeri Bulma Yardımı	39
	3. Meslek Geliştirme	43
	4. Girişimcilik ve Serbest Çalışma	44
	5. İş Hukuku: Çalışma Saatleri, Tatil ve Hastalık	46
	6. Gelir ve Vergi	48

VI. Konut ve Kira	50
1. Konut Arama	50
2. Taşındıktan Sonra Yapılacak İşler	52
3. Devlet Yardımları	53
4. Kira ve Kira Hukuku	54
VII. Çocuklar ve Aile	58
1. Hamilelik ve Doğum İzni	58
2. Ebeveynlik İzni, Yardımı ve Çocuk Bakım Yardımı	62
3. Çocuk Parası ve Çocuk Yardımı	65
4. Çocuk Bakım İmkânları	68
5. Anlaşmazlık, Bunalım ve Aile İçi Şiddet	69
VIII. Okul, Meslek Eğitimi ve Yüksek Eğitim	72
1. Almanya'nın Eğitim Sistemi ve Okullar	72
2. Meslek Eğitimi	78
3. Almanya'da Yüksek Öğrenim	80
4. Yetişkin Eğitimi	83
IX. Sağlık ve Önlemleri	84
1. Hastalık ve Kaza	84
2. Tedbir Muayenesi ve Aşılar	87
3. HIV/AIDS Danışmanlığı/Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar (STI) Hakkında Bilgi	89
4. Uyuşturucu ve Bağımlılık Danışmanlığı	91
5. Engelli İnsanların Katılımı	92

X.	Banka ve Sigortalar	94
	1. Para İşleri ve Ödeme Araçları	94
	2. Yasal Sosyal Sigorta	96
	3. Eşya Sigortası ve Kişisel Sigortalar	105
XI.	Alışveriş ve Tüketici Hakları	106
	1. Alışveriş ve Ödeme	106
	2. Garanti ve Sağlamlık Teminatı	108
	3. “Evlerde Satış” ve Mektup, Faks, E-posta Yoluyla ya da İnternette Yapılan Satış Anlaşmaları	109
XII.	Örgüt ve Organizasyonlar	112
	1. Dernek ve Federasyonlar	112
	2. Göçmen Organizasyonları	114
XIII.	Almanya'da Yaşam	116
	1. Siyasi ve Hukuki Düzen	116
	2. Siyasi Partiler ve Siyasi Katılım	119
	3. Uyum (Danışma) Meclisleri	120
	4. Dini İnanç	121
	Dizin	124
	Acil Durumlar	128

I. Almanya'ya giriş

1. Giriş mevzuatı

Avrupa Birliği ülkelerinin vatandaşları Almanya'ya vizesiz giriş yapabilirler. Diğer ülkelerden gelen yabancılar için prensip itibariyle vize zorunluluğu vardır.

İPUCU

Belirli devletlerin vatandaşları Almanya'yı 90 güne kadar vizesiz ziyaret edebilir. Vatandaş olduğunuz ülkenin bu ülkeler arasında olup olmadığını Almanya dış temsilciliklerinden veya Dışişleri Bakanlığı'nın www.diplo.de adresindeki internet sitesinden öğrenebilirsiniz.

Başvuru yöntemi

Vize dilekçesini ülkenizde yaşadığınız bölgeyle ilgili Alman yurt dışı temsilciliğine vermeniz gerekir. İlk önce gerekli evrak ve özellikler hakkında bilgi edinmeniz tavsiye olunur. Vize süreci hakkında tüm bilgileri, söz konusu elçilik veya konsoloslukun internet sayfasından elde edebilirsiniz. Almanya'nın tüm yurt dışı temsilciliklerinin adres ve telefon numaralarını Dışişleri Bakanlığı'nın www.diplo.de adlı internet sitesinde bulabilirsiniz. Buradan, aynı zamanda Almanya'ya giriş ve vize mevzuatları hakkında da bilgi edinebilirsiniz. Vize ücreti genelde kişi başına 60 Avro'dur.

Dış temsilcilik, 90 güne kadar sürecek ikametlerde, vize dilekçesini ortalama iki ila on gün içinde cevaplandırır. Tatil zamanlarında bu süre uzayabilir. Şayet üç aydan daha uzun bir süre kalmak istiyorsanız, birkaç ay beklemeyi göze almalısınız. Bekleme sürelerinin uzun olmasını önlemek için pek çok dış temsilcilikte, vize başvurusunun verilmesi için randevu alma imkânı vardır.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanya'da çalışmak istiyorsanız esasen bir vize başvurusunda bulunmanız gerekir. Avrupa Birliği, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve İsviçre vatandaşları bu uygulamanın dışındadır. Avustralya, İsrail, Japonya, Kanada, Kore Cumhuriyeti, Yeni Zelanda ve Amerika Birleşik Devletleri vatandaşları gerekli oturma iznini ülkeye girdikten sonra da Almanya'daki yetkili Yabancılar Dairesinden alabilirler. Burada istenen işe ancak oturma izni verildikten sonra başlanabileceğine dikkat edilmelidir.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

İnternet:

- Dışişleri Bakanlığı: www.diplo.de,
“Einreise und Aufenthalt” (ülkeye giriş ve ikamet) alt seçeneği
- Alman Akademik Değişim Servisi
(Deutscher Akademischer Austauschdienst): www.daad.de

E-posta:

- Dışişleri Bakanlığı'nın halkla ilişkiler servisi:
buergerservice@diplo.de

Telefon:

- Dışişleri Bakanlığı'nın halkla ilişkiler servisi:
+49 30 1817-2000 (Pazartesi - Cuma, 9 - 15 saatleri arası)

2. Aile (Eş) Birleşimi

Ne Avrupa Birliği vatandaşı olan, ne de Birlik vatandaşı biriyle evli olan kişilerin Almanya'da yaşayan eşlerinin yanında kalabilmeleri için esas olarak giriş yapmadan önce en azından basit seviyede Almanca bildiklerini kanıtlamaları gerekir. Almanya'da yaşayan eşin Alman vatandaşı olması bu zorunluluğu ortadan kaldırmaz. Almanca öğrenmekte gaye, gelen kişinin topluma mümkün olduğunca hızlı bir şekilde uyum sağlamasıdır.

İPUCU

“Basit Almanca bilgisinin” tam olarak ne anlama geldiğini Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin www.bamf.de/publikationen adresindeki internet sitesinden sipariş edebileceğiniz veya indirebileceğiniz “Nachweis einfacher Deutschkenntnisse beim Ehegattennachzug aus dem Ausland” (aile birleşimi için yurt dışından gelme amacıyla basit Almanca bilgisini belgeleme) broşürden (Faltblatt zum Ehegattennachzug) öğrenebilirsiniz.

İstisnalar

- Almanya'da yaşayan yabancı uyruklu eş yüksek nitelikli meslek sahibi veya bilimsel araştırmacı ve Almanya'ya gelmeden önce evlenmiş ise,
- Almanya'da yaşayan eş AB Mavi Kart sahibi ise,
- Almanya'da yaşayan eş uzun süreli oturma amacıyla da vizesiz olarak Federal bölgeye girme ve burada oturma hakkına sahip ise,
- uyum ihtiyacının düşük olduğu görülebiliyor ise (genel olarak gelecek eşin yüksek öğrenim diploması varsa)
- veya gelecek eş, bedensel, zihinsel ya da ruhsal hastalık veya engellilikten dolayı Almanca öğrenemeyecek durumda ise Almanca bilgi şartı aranmaz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızdada:

- Yabancılar dairesi
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi: www.bamf.de/ehgattennachzug
- Aile birleşimi için gerekli Almanca hakkında bilgiler: Goethe-Institut: www.goethe.de, "Deutsch lernen" (Almanca öğrenmek) alt seçeneği, "Ehegattennachzug" (aile birleşimi) bağlantısı

E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi: İletişim formu www.bamf.de/kontakt-buergerservice adresinde

Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi: **+49 911 943-6390**

Bilgi materyali:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi (www.bamf.de/publikationen adresinden temin edilebilir)
 - **Nachweis einfacher Deutschkenntnisse beim Ehegattennachzug aus dem Ausland (Aile birleşimi için gerekli Almanca temel bilgileri)** (değişik dillerde mevcuttur)

II. Almanca öğrenmek

Almanca öğrenmenin çeşitli yolları vardır: Okullarda, üniversitelerde, kültür merkezlerinde, derneklerde, halk yüksek okullarında ve özel okullarda Almanca kursları verilmektedir. Burada da “en pahalı kurs en iyisidir” denemez. Karşılaştırma yapmakta fayda vardır. Verilen kurs toplam kaç saatten ibarettir? Kaç kişilik sınıflarda verilmektedir? İçerik nedir? Ders veren kişinin eğitim durumu nedir?

İPUCU

Almanya’da yaşamak istiyorsanız, mümkün olduğu kadar çabuk Almanca öğrenmenizde fayda vardır. Yeni insanlarla tanışabilmek, güncel yaşamda anlaşabilmek ve iş bulabilmek için dil bilgisi çok önemlidir. Bir kursa katılırsanız, Almanca dilini temelden düzgün öğrenebilirsiniz.

1. Uyum kursu: Dil ve Daha Fazlası

Uyum kursu, Alman Devleti tarafından sizi desteklemek amacıyla verilmektedir. Güncel yaşamda anlaşabilecek Almanca bilgisine sahip değilseniz, bazı koşullarda bir kursa katılabilirsiniz ya da katılmak zorunda kalabilirsiniz. Devlet tarafından finanse edilen bu kurslar dil kursu ve yönelim kursu olmak üzere iki kısımdan oluşur. Uyum kursu genelde toplam 660 saat sürer. Tüm gün veya yarım günlük olarak verilir. İnternette, kursa katılmak için gerekli koşullara sahip olup olmadığınızı öğrenebilirsiniz (www.bamf.de/integrationskurs).

Dil kursu

Dil kursu 600 saatten, bazı durumlarda ise 900 saatten ibarettir. Kurslarda güncel yaşamın önemli konuları ele alınır, örneğin:

- Alışveriş ve ev yaşamı,
- Sağlık,
- İş ve meslek,
- Çocukların yetiştirilmesi ve eğitim,

- Boş zamanlar ve sosyal ilişkiler,
- Medya ve mobilite.

Buna ilaveten Almanca mektup ve elektronik posta yazmayı, form doldurmayı, telefonlaşmayı ve iş bulma dilekçesi vermeyi öğrenebilirsiniz.

Yönelim kursu

Uyum kursunun son bölümü olan yönelim kursu genelde 60 saatten ibarettir. Bu bölümde:

- Alman hukuk düzeni, tarihi ve kültürü,
- Almanya'daki hak ve yükümlülükler,
- yaşadığınız bölge,
- Din hürriyeti, hoşgörü ve eşit haklar gibi, Almanya'da büyük önem teşkil eden değerler,
- Vatanınızın kültürü, ele alınır.

Özel Uyum Kursları

Sizinle aynı amaç ve gereksinime sahip insanlarla öğrenmek her zaman daha verimlidir. Bu, uyum kursları için de geçerlidir. Bundan dolayı, uyum kurslarının yanı sıra belirli hedef kitlelere yönelik özel sunumlar vardır:

- Okuma ve yazması olmayan veya zorlanan insanlar için kurslar
- Sadece kadınların katıldığı, onların ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenen “kadınlar için uyum kursları”
- Özellikle yetiştirme ve eğitim konularını ele alan “ebeveynler için uyum kursları”
- Gençleri meslek ve yüksek öğretime hazırlayan “gençler için uyum kursları”
- Uzun süredir Almanya’da yaşayan ve özel bir dil desteğine ihtiyaç duyan insanlar için “destek kursları”

Ayrıca hızlı öğrenenler için uyum kursu 430 saatlik yoğun kurs olarak da verilir.

Uyum kursu sertifikası

Dil ve yönelim kursunu bitirdiğinizde sınavdan geçersiniz. Her iki sınavı geçtiğiniz takdirde uyum kursu sertifikasını almaya hak kazanırsınız. Bu sertifika sizin yeterli Almanca bildiğinizi ve Alman Toplumunu hakkında temel bilgilere sahip olduğunuzu belgeler. “Uyum kursuna başarıyla katıldığınıza dair bir belgeniz” varsa, sekiz yıl yerine, yedi yıllık ikametden sonra Alman vatandaşlığına geçebilirsiniz. Ayrıca bu “uyum kursu sertifikası” iş bulmanızda da yararlı olur.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı
- Uyum dairesi ve belediyenin kültürler arası bürosu
- Kültür merkezleri
- Dil okulları ve üniversiteler
- İş ajansı ve iş merkezi

İnternet:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:
www.bamf.de/integrationskurs

E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
İletişim formu www.bamf.de/kontakt-buergerservice adresinde

Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
+49 911 943-6390

Bilgi materyali:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi
(www.bamf.de/publikationen adresinden temin edilebilir):
 - **Lernen Sie Deutsch! (Almanca öğrenin!)** (çok sayıda farklı dilde uyum kursu broşürü)
 - **Deutsch lernen – Chancen verbessern (Almanca öğren – Şansını arttır)** (Almanca, İngilizce, Rusça ve Türkçe gençlik ve uyum kursu broşürü)

2. Meslek İçin Almanca

İş bulabilmek veya meslekte başarılı olabilmek için Almancayı iyi bilmek çok önemlidir. Bu yüzden, mesleki gereksinimler için Almanca kursları düzenlenmektedir. Burada, iş arkadaşlarınızla, mşterilerinizle ve Őef veya stlerinizle anlaşabilmeniz için gerekli kelime hazinesi, deyimler ve gramer öğretilir. Bunun yanında komplike metin ve talimatları anlamayı, iş ile ilgili mektup ve elektronik posta yazmanın püf noktalarını ğrenirsiniz.

Federal Göçmen ve Mülteciler Dairesi ESF-BAMF Programı kapsamında göçmen kökenlilere yönelik cretsiz “Meslek İçin Almanca” kursu sunulmaktadır. Bu kurslarda Almanca dersi, mesleki ğretim ve vasıflandırma ve staj yoluyla meslek tanıma imkânı sunulmaktadır.

Federal Göçmen ve Mülteciler Dairesi dışında başka mesleki Almanca kursları da vardır. Genelde bu kurslar için katılım creti alınır. Aralarında büyük farklılıklar bulunan bu kursları içerik olarak inceleyip karşılaştırmakta fayda vardır. Bu Şekilde ıkarlarınıza ve ihtiyacınıza en uygun kursu seçebilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı
- Dil okulları ve niversiteler
- İş ajansı, iş merkezi ya da belediyenin yetkili kuruluşu
- İşveren

İnternet:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:
www.bamf.de/esf-bamf

E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
İletişim formu www.bamf.de/kontakt-buergerservice adresinde

Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
+49 911 943-6390

Bilgi materyali:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi
(www.bamf.de/publikationen adresinden temin edilebilir):
 - **Berufsbezogene Deutschförderung (Mesleki Almanca Desteği)**
(çok sayıda farklı dilde ESF-BAMF programı broşürü)

3. Çocuklar ve Gençler için Almanca

Çocuk ve gençlerin Almanca öğrenebilmeleri için yuvalar ve okullarda türlü imkânlar bulunmaktadır. Bu konuyla ilgili olarak VIII “Okul, Meslek ve Yüksek Eğitim” bölümünde daha geniş bilgi bulabilir veya yuva ve okullardan doğrudan bilgi edinebilirsiniz.

III. Bilgi ve Danışma

Almanya'da geçireceğiniz ilk hafta ve aylarda muhtemelen birçok şeyi yadırgayacaksınız. Vatanınızda size normal ve olağan gelen bazı şeylerin burada aynı şekilde işlemediğine tanıklık edeceksiniz. Elinizden geldiğince bilgi edinip danışma hizmetlerinden faydalanınız. Almanya'da ihtiyaç durumunda size yardımcı olacak çeşitli kuruluş ve oluşumlar bulunmaktadır. Size başvurabileceğiniz yerleri tanıtmak istiyoruz:

1. Yetişkin Göçmen Danışmanlığı (MBE)

Göçmen Danışmanlığı elemanları problemlerinizi bürokrasiden uzak ivedilikle çözmenizde yardımcı olurlar. Almanya'daki ilk gününüzden itibaren birtakım konularda size destek olurlar:

- **Almanca öğrenmek**
(Örneğin: Nerede Almanca öğrenebilirim? Kurslar ücretli mi?)
- **Okul ve Meslek**
(Örneğin: Elimdeki diploma burada geçerli mi? Nasıl ve nerede iş bulabilirim?)

- **Konut ve kira**
(Örneğin: Nerede ev bulabilirim? Fiyatı ne olur?)
- **Sağlık**
(Örneğin: Sağlık sigortası gerekir mi? Hangi hekime gitmem gerekir?)
- **Evlilik, aile ve çocuk yetiştirme**
(Örneğin: Hamilelik döneminde kim yardımcı olabilir? Evlilik sorunlarında nereye danışabilirim?)

Problemler birlikte çözülür

Danışmanlarınız, genelde ana dilinizi konuşurlar ve Almanya'ya alışma sürecindeki sorun ve zorluklarınız hakkında bilgi sahibidirler. Kişisel bir görüşmeden sonra sizinle beraber bir plan geliştirip güncel hayata rahat ayak uydurmanızı sağlamaya çalışırlar. Danışma, bilgi ve yeteneklerinize odaklanarak sürdürülür. Destek sunumları ve Almanca öğrenim imkânları hakkında bilgi edebilirsiniz. Danışmanlar aynı zamanda devlet kaynaklı uyum kursları veya yakınınızdaki uyum destek sunumlarından yararlanabilme imkânlarını araştırırlar.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Yetişkin Göçmen Danışmanlığı her zaman ücretsizdir.

Göçmen danışmanlığı nerelerde var?

Almanya'nın birçok yerinde göçmen danışmanlık merkezleri vardır. Aşağıdaki yerlerde bu hizmetten yararlanabilirsiniz:

- Arbeiterwohlfahrt (İşçi ve Ailelerine Yardım Eden Hizmet Kurumu)
- Deutscher Caritasverband (Alman Caritas Hayır Kurumu)
- Diakonisches Werk der Evangelischen Kirchen (Protestan Kilisesinin sosyal hizmet kuruluşu)
- Deutscher Paritätischer Wohlfahrtsverband (Alman Eşitlikçi Sosyal Yardım Kurumu)
- Deutsches Rotes Kreuz (Alman Kızıllıhaç Kurumu)
- Zentralwohlfahrtstelle der Juden in Deutschland (Almanya Yahudi Sosyal Yardım Merkezi)
- Bund der Vertriebenen (Sürgünler Birliği)

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Yabancılar dairesi
- Geçici yurtlar
- Yerel yönetim
- Arkadaş, akraba ve komşular
- İşveren
- Dernekler

İnternet:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:
www.bamf.de/migrationsberatungsstellen
WebGIS bilgi sistemi yakınıızdaki danışma merkezini bulmanızda yardımcı olur.

E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
İletişim formu **www.bamf.de/kontakt-buergerservice** adresinde

Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
+49 911 943-6390

Bilgi materyali:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi
(**www.bamf.de/publikationen** adresinden temin edilebilir):
 - **Lassen Sie sich beraten! (Danışınız!)** (çok sayıda farklı dilde göçmen danışmanlığı broşürü)

2. Genç Göçmen Danışmanlığı – Göçmen Kökenli Gençler İçin Danışmanlık

Yabancı bir ülkedeki ilk dönem özellikle gençler için aynı zamanda hem heyecan verici hem de yorucudur. Yeni arkadaşlıklar kurup okul ya da meslekte kendilerini kanıtlamak isterler. Genç Göçmen Danışmanlıkları (JMD) genç insanlara Almanya'daki yeni çevreye alışmada yardımcı olurlar. Göçmen genç ve yetişkinlere 27 yaşına kadar refakat eder, danışmanlık hizmeti sunarlar.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Genç Göçmen Danışmanlığı siz ve çocuğunuz için her zaman ücretsizdir.

Özel Sunumlar ve Kişisel Danışmanlık

Genç Göçmen Danışmanlığının hizmetleri uyum destek planlı kişisel refakatten özel durum danışmanlığına, ebeveyne hizmetlerden grup çalışmaları ve kurslara kadar uzanır. Buralarda birçok konu hakkındaki sorulara cevap bulabilirsiniz:

- Yetiştirme, çocukluk ve gençlik
- Okul ve mesleki eğitim sistemi
- Meslek seçimi
- Bilgisayar ve Almanca öğrenme programlarının kullanımı

Genç Göçmen Danışmanlıkları Almanya genelinde 420 noktada bulunmaktadır. Danışmanlıktan gençlik sosyal hizmetleri sunan kurumlar sorumludur:

- Bundesarbeitsgemeinschaft Evangelische Jugendsozialarbeit (Federal Protestan Gençlik Sosyal Yardım Hizmetleri Çalışma Grubu)
- Bundesarbeitsgemeinschaft Katholische Jugendsozialarbeit (Federal Katolik Gençlik Sosyal Yardım Hizmetleri Çalışma Grubu)
- Arbeiterwohlfahrt (İşçi ve ailelerine yardım eden hizmet kurumu)
- Internationaler Bund (Uluslararası Birlik), Paritätischer Wohlfahrtsverband (Alman Eşitlikçi Sosyal Yardım Kurumu) ve Deutsches Rotes Kreuz (Alman Kızılhaç Kurumu)

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Genç Göçmen Danışmanlığı
- Yabancılar dairesi
- Geçici yurtlar
- Yerel yönetim
- Arkadaş, akraba ve komşular
- İşveren
- Dernekler

İnternet:

- Yakınıızdaki genç göçmen danışmanlığını şu adreste bulabilirsiniz:
www.jugendmigrationsdienste.de

3. Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi Halkla İlişkiler Servisi

Bunun dışındaki sorularınız için Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi Halkla İlişkiler Servisine başvurabilirsiniz. Özellikle göçmenlik ve uyum kanunuyla ilgili olan uyum kursları, oturma izni veya vatandaşlığa geçme hakkında bilgilendirir.

Halkla ilişkiler servisine +49 911 943-6390 numaralı telefonda veya **www.bamf.de/kontakt-buergerservice** adresindeki iletişim formu ile ulaşabilirsiniz.

4. Bilgi Kaynağınız İnternet

İnternet, bilgi edinmenizde yüksek derecede yararlıdır. Birçok resmi daire, yerel yönetim ve kurumlar internet sitelerinde faydalı bilgiler sunmaktadır. Almanya'daki güncel yaşam hakkında bilgiler, yararlı adres ve bilgiler Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin internet sitesinin "Willkommen in Deutschland" adlı alt seçeneğinde bulunmaktadır: **www.bamf.de/willkommen-in-deutschland**.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

İnternet gittikçe daha çok insan tarafından kullanılmaktadır. Fakat dolandırıcılardan korunmak için interneti büyük bir dikkatle kullanmak gerekir. Özellikle banka hesap bilgileri konusunda çok dikkatli olmalısınız.

İnternet kullanımındaki tehlikeler hakkında bilgi veren, federal hükümetin Basın ve Bilgi Servisi tarafından yayınlanan “**Verbraucherschutz kompakt – Guter Rat in Alltagsfragen**” (Tüketiciyi koruma – güncel konular için ipuçları) adlı kitapçığı www.bundesregierung.de adresinin “Publikationen/Infomaterial” alt seçeneğinden temin edebilirsiniz. Tüketici koruma merkezleri ve göçmen danışmanlık servisleri çalışmalarları da bu konuda yardımcı olurlar.

Şunu göz önünde bulundurmalısınız: İnternette sunulan her bilgi güvenilir ve doğru değildir. Bazı sayfalarda yanlış bilgiler de bulabilirsiniz. İnternet sayfalarındaki “Künye” alt seçeneğinde sayfadan kimin sorumlu olduğunu öğrenebilirsiniz. Künyesi olmayan internet sayfalarına güvenmemeniz daha iyi olur. Buna karşın bakanlıkların, resmi makam ve dairelerin internet sayfaları oldukça güvenilirdir.

İPUCU

Adres ve telefon numarası bulmaya yarayan başka bir kaynak “Gelbe Seiten®” adlı, her şehir veya bölge için yayınlanan, branşlara göre düzenlenmiş telefon rehberidir. Örneğin Wohnungsamt (Konut ve kira yardım dairesi) gibi resmi daireleri “Behörden” (resmi daireler) arama sözcüğü sayesinde rehberde bulabilirsiniz. Bu rehber internete www.gelbeseiten.de adresinden de ulaşabilirsiniz.

IV. Oturum ve Vatandaşlığa Geçiş

1. Oturum Yasası Hakkında Başvuru Adresi

Hayatınızı Almanya'da sürdürmek istiyorsanız veya Almanya'ya halihazırda giriş yapmışsanız, oturma izin yarasının mevzuatı çok önemlidir. Oturum izin koşulları statünüze göre değişir. Alman uyruklu göçmenler, Avrupa Birliği üye ülkesi vatandaşları, Avrupa Ekonomi Bölgesi (AEB – AB artı İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç) ve İsviçre vatandaşları ve bunun dışındaki ülke vatandaşlarına değişik mevzuatlar uygulanır.

Avrupa Birliği, Avrupa Ekonomi Bölgesi ve İsviçre Vatandaşları İçin Başvuru Adresleri

AB veya AEB vatandaşı olarak Almanya'da yaşamak istiyorsanız serbest dolaşım hakkından yararlanabilirsiniz. Bu başka uyuğa sahip aile fertleriniz için de geçerlidir. Ülkeye girişten hemen sonra Alman vatandaşları gibi nüfus dairesine (Einwohnermeldeamt) kayıt yaptırmanız gerekir. Aile fertlerinizden başka uyuğa sahip olanlar varsa, onlara da Oturum Kartı verilir.

İsviçre uyruklu iseniz, Avrupa Birliği ve İsviçre arasındaki anlaşmaya göre serbest dolaşım hakkına sahipsinizdir. Yabancılar Dairesi tarafından size oturum izni verilir.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanya'daki AB vatandaşları, en az üç aydan beri Almanya'da ikamet ettikleri ve 18 yaşını doldurdıkları takdirde, yerel seçimlerde oy verme hakkına sahiptirler.

Avrupa Birliği, Avrupa Ekonomi Bölgesi ve İsviçre Harici Ülke Vatandaşları İçin Başvuru Adresi

AB, AEB ve İsviçre vatandaşı olmayan kişiler bulunduğu bölge veya şehirin Yabancılar Dairesine başvurmalıdırlar. Bu merci oturma yasasıyla ilgili her konuda (buna çalışma izni de dahildir) karar yetkisine sahiptir ve oturma veya yerleşme, AB Mavi Kart ve AB kalıcı oturma izni konusunda nihai karar verir. Yetkili Yabancılar Dairesi konusunda yaşadığınız yerin yerel yönetimi size bilgi verir.

Alman Kökenli Göçmenler İçin Başvuru Adresi

Alman kökenli göçmen veya aile ferdi olarak vatandaşlık konularında yerel yönetime başvurabilirsiniz. Buradaki çalışanlar size diğer idari ve resmi konularda da yardımcı olurlar. Daha geniş bilgiyi “Willkommen in Deutschland – Zusatzinformationen für Spätaussiedler” (Almanya’ya hoş geldiniz – Alman uyruklu göçmenler için bilgiler) adlı kitapçıktan da temin edebilirsiniz.

2. Oturma Yasasıyla İlgili Bilgiler

AB, AEB veya İsviçre vatandaşı değilseniz ve Almanya’da uzun süre kalmak istiyorsanız, oturma izni almak zorundasınız. Giriş vizesi dışında dört çeşit oturma izni vardır:

- Oturma izni (Aufenthaltserlaubnis)
- Yerleşme izni (Niederlassungserlaubnis)
- AB Kalıcı Oturma İzni
- AB Mavi Kart

Oturma İzni

Oturma izninin süresi sınırlıdır ve belirli bir oturma amacına bağlıdır. Almanya'da

- meslek öğrenimi yapanlar,
- çalışmak isteyenler,
- uluslararası hukuk, insani ya da siyasi nedenlerle kalabilecekler,
- ailevi nedenlerle göç edenler,
- Alman uyruğundan çıkmış olup dönüş yapan yabancı uyruklular ve
- başka bir AB ülkesinde kalıcı oturma iznine sahip kişilere verilir.

Düzenlenmesi için gerekli koşullar devam ettiği sürece oturma izni uzatılabilir. Bunun için temel olarak kişinin yönetmeliklere uygun şekilde uyum kurslarından birine katılıp katılmadığı da göz önünde bulundurulur. AB Mavi Kart sahipleri, araştırma amaçlı oturma izni sahipleri ve uyum ihtiyacı düşük olduğu görülen kişiler uyum kursunu bitirmekle yükümlü değildir.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Üçüncü ülke vatandaşı konumundaki (yani AB, AEB ya da İsviçre vatandaşı olmayan) yabancılar, sadece oturma izninde açıkça belirtildiği takdirde çalışabilirler. AB, AEB ülkesi ya da İsviçre vatandaşları genelde çalışma serbestisine sahiptirler. Daha geniş bilgiyi bulunduğunuz yerdeki yabancılar dairesinden edinebilirsiniz.

Yerleşme İzni

Yerleşme izni süresizdir ve Almanya'da çalışma iznini de içerir. Yerleşme iznini alabilmek için en az beş yıllık oturma iznine sahip olmanın yanı sıra bir takım koşulları da yerine getirmeniz gerekir. Yerleşim izni için dilekçe verenlerin örneğin ailesinin ve kendi geçimini sağlayabiliyor olması, Almancaya yeteri kadar hâkim olması ve sabıka kaydının bulunmaması gerekir. İstisna durumlarda zamansal koşullar aranmayabilir veya düşük zamansal koşullar aranabilir, örneğin

yüksek vasıflı meslek sahibi göçmenlerde olabileceği gibi. Yeterli Almanca bilgisine sahip olmaları halinde AB Mavi Kart sahipleri yakl. iki yıl sonra yerleşme izni için başvurabilirler.

AB Kalıcı Oturma İzni

AB Kalıcı Oturma İzni de süresizdir ve çalışma iznini de içerir. Verilme koşulları bakımından yerleşme izniyle benzerlik gösterir. AB Kalıcı Oturma İzni diğer Avrupa Birliği ülkeleri için de serbest dolaşım hakkını içerip, üye ülkelerde süreli oturma izni alma hakkını da tanır.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Yerleşme İzni ve AB Kalıcı Oturma İzni için gerekli olan Almanca bilginizi, uyum kursunu başarıyla bitirerek belgeleyebilirsiniz. Bu konudaki ayrıntıları elinizdeki kitapçığın “II. Almanca Öğrenmek” bölümünde okuyabilirsiniz.

İPUCU

Oturma izniniz hakkında sorularınız varsa, danışmakta tereddüt etmeyiniz. Göçmen Danışma Merkezlerinde her zaman size yardımcı olacak birini bulabilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yerel yönetimler: Yabancılar Dairesi, Pasaport Bürosu
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- İçişleri Bakanlığı: www.bmi.bund.de,
“Migration und Integration/Aufenthaltsrecht” alt seçeneği

E-posta:

- İçişleri Bakanlığı: İletişim formu www.bmi.bund.de adresinde,
“Kontakt/Bürgerservice” alt seçeneğinde

Telefon:

- İçişleri Bakanlığı Halkla İlişkiler Servisi:
+49 30 18681-0 veya **+49 228 99681-0** (Pazartesi - Cuma,
7 - 20 saatleri arası)

Bilgi materyali:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi
(www.bamf.de/publikationen adresinden temin edilebilir):
 - **Bildung und Beruf in Deutschland (Almanya'da eğitim ve meslek)** (Almanca ve İngilizce dillerinde broşür)

3. AB Mavi Kart

AB Mavi Kart oturma izni, AB üyesi olmayan bir ülkenin vatandaşı olup yüksek nitelik gerektiren bir iş amacıyla Almanya'ya gelmek isteyen veya örneğin yüksek öğrenim amacıyla olmak üzere başka bir ikamet izniyle Federal Almanya'da bulunan ya da AB Mavi Kart ile başka bir AB üyesi ülkeden gelmek isteyenler içindir.

Şartlar

AB Mavi Kart alabilmek için aşağıdaki koşulların karşılanmış olması gerekir:

- Bitirdiğiniz bir yüksek öğrenime dair belge sunabilirsiniz. Eğer yüksek öğretim derecenizi Almanya'da elde etmemişseniz, ya öğretim derecenizin Almanya'da tanınması ya da bir Alman yüksek öğretim derecesi ile eş değerde olması zorunludur.
- Bir iş sözleşmenizin olması veya belirli bir yıllık minimum brüt gelirle bağlayıcı bir iş teklifi almış olmanız gerekir. Minimum brüt gelir her yıl değişmektedir ve 2014 yılında 47.600 Avro'dur. Fen bilimciler, matematikçiler, mühendisler, hekimler, bilişim ve iletişim teknolojisi uzmanları gibi rağbet görmeyen meslekler olarak adlandırılan mesleklerde gerekli maaş sınırı daha düşüktür. Bu sınır 2014 yılında 37.128 Avro'dur. Bu durumda esas olarak İş Bulma Ajansı tarafından çalışma koşullarının yerli çalışanlarınkiyle benzer olup olmadığı kontrol edilir. Yüksek öğreniminizi Almanya'da tamamlamış olmanız halinde de İş Bulma Ajansının iznine gerek yoktur.

Yetkili Makamlar

- Eğer şu anda farklı bir oturma izni türüyle Almanya'da ikamet ediyorsanız, AB Mavi Kartı bağlı bulunduğunuz Yabancılar Dairesinden temin edebilirsiniz.
- Henüz AB'de yaşamıyorsanız, ilk önce yetkili Alman yurt dışı temsilciliğinden ulusal vize başvurusunda bulunmalısınız. Lütfen esas oturma amacınız olan çalışmaya uygun bir vize ile ülkeye girmeniz gerektiğine dikkat edin. Almanya'ya giriş yaptıktan sonra ise AB Mavi Kart almak için vize süreniz sona ermeden önce bağlı bulunduğunuz Yabancılar Dairesine başvurursunuz.

- Eğer Avustralya, İsrail, Japonya, Kanada, Kore Cumhuriyeti, Yeni Zelanda veya Amerika Birleşik Devletleri vatandaşı iseniz Almanya'ya vizesiz giriş yapabilirsiniz. Ancak üç ay zarfında gecikmeden bağlı bulunduğunuz Yabancılar Dairesine AB Mavi Kart almak için başvurmanız gerekmektedir.
- Eğer en az 18 aydan beri başka bir AB üyesi ülkenin AB Mavi Kartına sahipseniz Almanya'da da bir AB Mavi Kart edinebilirsiniz. Bu takdirde, Federal Almanya'ya girişinizden sonra bir ay zarfında bağlı bulunduğunuz Yabancılar Dairesine başvurmanız gerekir.

Geçerlilik

İş sözleşmesinin dört yıla denk veya daha uzun bir süreyi öngörmesi halinde öncelikle dört yıla kadar geçerli olan AB Mavi Kart, geçici bir oturma iznidir. Bu sürenin uzatılması mümkündür. İş sözleşmesi süresinin dört yılın altında olması halinde AB Mavi Kart, sözleşme süresi artı üç aylık süre için verilir. İlk iki yıl içinde ancak ilgili Yabancılar Dairesi'nin ve gerekiyorsa İş Bulma Ajansının yazılı izni ile iş yerinizi değiştirebilirsiniz.

AB Mavi Kartın sağladığı avantajlar

- Almanya'da AB Mavi Kart sahibi olarak sınırsız oturma izni (ulusal yerleşim izni) alabilirsiniz. Bunun için koşul, 33 ay boyunca yüksek nitelikli bir işte çalışmış ve bir emeklilik sigortasına prim ödemiş olmanızdır. B1 seviyesinde Almanca bildiğinizi belgeleyebilmeniz halinde (bkz. bu broşürün II. bölümü) 21 ay sonra da verilmesi mümkündür.
- Eğer en az 18 aydan beri bir AB Mavi Karta sahipseniz, yüksek nitelikli bir meslekte çalışmak üzere vizesiz olarak başka bir AB üyesi ülkeye giriş yapabilir ve girişinizden sonra bir ay zarfında o ülkenin AB Mavi Kartını almak için başvuruda bulunabilirsiniz.
- Aynı şey aile üyelerinizin gelmesi için de geçerlidir. Aile üyeleriniz ülkeye girişten önce Almanca bilmeleri zorunlu olmaksızın oturma izni alma hakkına sahiptirler. Eşlere derhal Kısıtlamasız Çalışma Hakkı verilir.
- Bunun ötesinde bir AB Mavi Kart sahibi olarak tıpkı aile üyeleriniz gibi art arda on iki ay boyunca oturma izniniz silinmeden yabancı bir ülkede bulunabilirsiniz.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, İrlanda ve Danimarka'da AB Mavi Kart ile ilgili bütün düzenlemeler bir uygulama sahası bulmaz.

4. Vatandaşlığa Kabul

Almanya'da sürekli yaşamak isterseniz, belli koşullarda vatandaşlığa kabul edebilirsiniz. Bunun için dilekçe vermeniz gerekir. 16 yaş ve üstü yabancılar şahsen başvurabilirken, 16 yaşın altında olanlar için dilekçeyi ebeveynleri verir.

Vatandaşlığa kabul dilekçeleri Federal Eyaletlerin yetki alanındadır. Dilekçe formlarını ilgili vatandaşlık dairesinden edinebilirsiniz. Hangi daireye başvurmanız gerektiği hakkında yerel yönetimden, yabancılar dairesinden veya göçmen danışma merkezlerinden bilgi alabilirsiniz.

İPUCU

Dilekçeyi vermeden önce daireye gidip bilgi edinmek, sürece dahil bir çok konuda kolaylık sağlar.

Ücret

Vatandaşlığa kabul işlemi kişi başına 255 Avro'dur. Anne ve babalarıyla vatandaşlığa geçen yetişkin olmayan her çocuk için 51 Avro ödenir. Vatandaşlığa kabul işlemi anne ve babalarından ayrı olarak yapılan çocuklar için ise 255 Avro alınır. Gelir düzeyiniz düşük ise ya da birden fazla çocuğunuzla beraber vatandaşlığa geçiyorsanız, ücret düşürülebilir veya taksitle ödeme imkânı tanınabilir.

Şartlar

KONTROL LİSTESİ

Aşağıda belirtilen şartlar yerine getirildiği takdirde, vatandaşlığa kabul edilme hakkınız vardır:

- Vatandaşlığa kabul tarihinde sınırsız oturma hakkı
- Vatandaşlığa kabul testini başarıyla geçmek (Almanya'nın hukuk ve toplum düzeninin yanı sıra yaşam şartları hakkında bilginiz varsa)
- Almanya'da sekiz yıllık yasal ikamet
- Sosyal yardım ve ikinci derece işsizlik parası olmadan ("Hartz IV") ailenizin ve kendinizin geçimini kendi başınıza sağlayabilmek
- Yeterli Almanca bilmek
- Bir suç nedeniyle hüküm giymemiş olmak (sabıkasızlık)
- Federal Almanya Cumhuriyeti anayasasının özgürlükçü demokratik düzenine bağlılığınızı beyan etmek
- Genelde eski vatandaşlığı kaybetmiş olmak veya vatandaşlıktan çıkmak.

Bu şartlardan en az bir tanesi yerine gelmediği takdirde vatandaşlığa kabul edilme hakkınız yoktur. Vatandaşlık kabul makamı, kamusal yarar gördüğü hallerde, en azından önemli şartların bulunması durumunda vatandaşlığa kabul dilekçesine olumlu cevap verebilir.

Çocuklarla İlgili Düzenleme

Almanya'da doğan çocuklar, anne veya babalarından en az biri Alman ise, otomatikman Alman vatandaşlığına sahip olurlar. Yabancı uyrukuların çocukları ise, anne veya babalarından en az biri doğum tarihinde Almanya'da sekiz yıllık yasal ikamet süresini doldurmuş ve süresiz oturma hakkına sahipse, doğumdan itibaren Alman vatandaşlığını alırlar. Bu çocuklar, diğer vatandaşlığın bir AB üye ülkesinde ya da İsviçre olmaması ve Almanya'da büyümemiş olmaları halinde 21 yaşını doldurduktan sonra Alman vatandaşlığıyla ebeveynlerinin vatandaşlığı arasında tercih yapmak zorundadırlar.

Vatandaşlığa Kabul Testi

Alman Vatandaşlığı için başvurmadan önce, Almanya hakkında bilgi ve deneyim sahibi olduğunuzu kanıtlamanız gerekmektedir. Vatandaşlığa kabul testi, 33 sorudan oluşmaktadır. En az 17 soruyu doğru cevaplandığınız takdirde, testi başarmış olursunuz. Bu soruların 30'u "Demokraside Yaşamak", "Tarih ve Sorumluluk" ve "İnsan ve Toplum" konu alanlarını ilgilendirmektedir. Yaşadığınız eyaletle ilgili üç soru sorulmaktadır.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanya'dan okul diplomanızın bulunması durumunda, bedensel, zihinsel ya da ruhsal hastalık, engellilik ve ileri yaşlılık hallerinde bu teste katılmanız zorunlu değildir.

Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin www.bamf.de/einbuengerung adresindeki internet sayfasında denemelik bir test ve vatandaşlığa kabul testinin tüm sorularına ulaşabilirsiniz.

İPUCU

Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin çevrimiçi (on-line) testi ücretsizdir. Fakat özel birçok internet sitesinde de vatandaşlığa kabul testine hazırlık kursları sunulmaktadır. Bu kursların ücreti hakkında bilgiler genelde çok küçük veya dikkati az çekecek yerlere yazılmaktadır. Bu nedenle sitenin genel işlem şartlarını (Allgemeine Geschäftsbedingungen, AGB) dikkatlice okumak gerekmektedir!

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- Yerel yönetimler: Yabancılar Dairesi, Pasaport Bürosu
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- İçişleri Bakanlığı'nın Göçmen, Mülteci ve Uyum Görevlisi:
www.einbuengerung.de
- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:
www.bamf.de/einbuengerung

E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
İletişim formu www.bamf.de/kontakt-buengerservice adresinde

Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi halkla ilişkiler servisi:
+49 911 943-6390

Bilgi materyali:

- İçişleri Bakanlığı'nın Göçmen, Mülteci ve Uyum Görevlisi broşürleri (www.integrationsbeauftragte.de adresinde "Publikationen" alt seçeneğinden temin edilebilir):
 - **Wege zur Einbürgerung. Wie werde ich Deutsche – wie werde ich Deutscher? (Vatandaşlığa Giden Yol. Nasıl Alman Olabilirim?)**

V. İş ve Meslek

Bu bölümde yabancı diplomaların tanınması, iş aramada önemli hususlar, meslek geliştirme, serbest meslek, iş hukuku, gelir ve vergiler hakkında bilgiler sunulmaktadır.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanya'da çalışma imkânlarınız, nereden geldiğinizle bağlantılıdır. Avrupa Birliği ülkelerinin (30.06.2015 tarihine kadar Hırvatistan haricinde), İsviçre, Norveç, İzlanda ve Lihtenştayn vatandaşları çalışma izni olmadan Almanya'da gelir sağlayabilirler. Hırvatistan'dan veya AB dışındaki bir ülkeden geliyor olmanız halinde lütfen İş Bulma Ajansı Merkezi Yurt Dışı ve Profesyonel Değişim Dairesi internet sayfasından Almanya'da işe başlama konusunda bilgi edinin (www.zav.de).

1. Yabancı Diploma ve Belgelerin Tanınması

Mesleki yeterlilik tespit kanunu (BQFG), federal devletin yetkisinde kalan mesleklerin tanınma prosedürünü düzenlemektedir. Yurt dışında kazanılan mesleki vasıfların, doğrudan yetkili bir merci tarafından, Almanya'da eşdeğer bir meslekle karşılaştırılmasını güvence altına almaktadır. Bu sayede yabancı meslek diplomanızın, Almanya'daki eşdeğer diploma bazında inceletme hakkınız yasal olarak güvence altına alınmıştır. Burada sadece mesleki vasıflarınız önemlidir.

Mesleki yeterliliğiniz resmen tanınmadan da yapabileceğiniz yönetmeliklerle düzenlenmeyen meslekler olarak adlandırılan pek çok meslek vardır. Ancak buna rağmen yeterliliğinizin kontrol edilmesi, iş verenlerin ve şirketlerin yetenek ve bilginizi değerlendirebilmesi açısından iyidir. Buna karşın yönetmeliklerle düzenlenen meslekler olarak adlandırılan meslekler için yurt dışındaki eğitiminiz ve diplomalarınızın tanınması zorunludur. Bunlar başta sağlık alanı (örneğin doktor, sağlık görevlileri ve hasta bakıcılar) olmak üzere sosyal ve pedagoji alanlarındaki mesleklerdir.

Çalışabilmeniz için, mesleğinizin tanınması gerekip gerekmediğini internette www.anerkennung-in-deutschland.de adresinden öğrenebilirsiniz. Buradan, aynı zamanda mesleğiniz için yetkili makamlar ve danışılacak başka yerler hakkında bilgi edinebilirsiniz. Ayrıca Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi'nin telefon servisi de bu konudaki sorular için Almanca ve İngilizce hizmet sunmaktadır (Telefon numarası: **+49 30 1815-1111**).

Tanınma prosedürü çalışmak istediğiniz eyalette gerçekleşir. İsterseniz yurt dışından da başvurabilirsiniz. Başvurunuzla belge olarak diplomanızın onaylı kopyasını ve yurt içi veya yurt dışında yeminli ve yetkili bir tercüman tarafından hazırlanmış tercümesini iliştiirmeniz gerekmektedir (Almanya'daki yeminli ve yetkili çevirmen bilgi bankasını internette www.justiz-dolmetscher.de adresinde bulabilirsiniz). Belgelerinizi ise genelde nüfus dairelerinde veya kilise kuruluşlarında tasdik ettirebilirsiniz.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Hangi belgelerin ne şekilde (orijinal mi, tasdikli tercüme veya kopya olarak mı?) sunulması gerektiğini ilgili merciye sorunuz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- IQ destek programı danışmanlık noktaları
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- www.anerkennung-in-deutschland.de
- www.bmbf.de
- www.bamf.de
- www.anabin.de
- www.netzwerk-iq.de
- Yönetmeliklerle düzenlenmemiş yüksek okul dereceleri için:
www.kmk.org, “Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen” alt seçeneği
- Federal İş Bulma Ajansı: www.arbeitsagentur.de
- Çevirmen bilgi bankası: www.justiz-dolmetscher.de

E-posta:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:
İletişim formu www.bamf.de/kontakt-erkennung adresinde

Telefon:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi iletişim hattı:
+49 30 1815-1111 (Pazartesi - Cuma, 9 - 15 saatleri arası)

Bilgi materyali:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi
(www.bamf.de/publikationen adresinden temin edilebilir):
 - **Anerkennung ausländischer Berufsabschlüsse (Yabancı meslek diplomalarının tanınması)** (çok sayıda farklı dilde broşür)
 - **Anerkennung Ihres Berufsabschlusses – Ein Schritt auf Ihrem Weg zum Arbeiten in Deutschland (Meslek diplomanızın tanınması – Almanya'da çalışmaya giden yolda bir adım)** (çok sayıda farklı dilde broşür)
 - **Berufliche Anerkennung für Spätaussiedler (Alman uyruklu göçmenlerin mesleklerinin tanınması)** (Almanca ve Rusça dillerinde broşür)

2. Meslek Danışmanlığı, Mesleki Eğitim ve İş Yeri Bulma Yardımı

Mesleki eğitim almak veya çalışmak için uygun bir yer bulmak her zaman kolay olmayabilir. Aşağıda, meslek danışmanlığı, mesleki eğitim ve iş yeri aramada yararlı olabilecek bilgiler sunulmaktadır.

Almanya'da kendinize uygun bir meslek bulabilmeniz için kişi olarak çaba sarf etmeniz gerekir. İş Bulma Ajanslarının meslek bilgi merkezleri (Berufsinformationszentren, BIZ) Almanya'daki çeşitli meslek, faaliyet ve gerekli yeterlilikler hakkında bilgilendirir. Bunun yanında, İş Bulma Ajansı çalışanları mesleki eğitim veya iş yeri bulmanıza yardımcı olurlar.

İş Bulma Ajansının tüm Almanya'da şubeleri bulunmaktadır. Bulduğunuz bölgeyle ilgili şubenin yerini Federal İş Bulma Ajansının www.arbeitsagentur.de adresli internet sayfasının "Kontakt/Anschriften der Agenturen vor Ort" alt seçeneğinden öğrenebilirsiniz.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Almanya’da, özellikle de el sanatı ve ticari mesleklerde ikili meslek eğitim sistemi uygulanmaktadır; yani eğitim hem pratik olarak iş yerinde hem de teorik olarak meslek okulunda yapılır.

İnternette ve günlük gazetede iş arama

İnternetteki arama portallarından, bölge ve mesleki yeterlilik kriterlerine göre iş yeri arayabilirsiniz (örn. İş Bulma Ajansının iş yeri borsası). Kimi sitelerde de elektronik posta aboneliğini kullanarak, aradığınız kriterlere uygun yeni iş yeri ilanları hakkında haber verebilirsiniz.

Ayrıca, şirketlerin internet sitelerine girip, açık pozisyonlar hakkında bilgi edinebilirsiniz. Genellikle “Jobs” (iş yeri) ve “Karriere” (kariyer) terimleri altında bu ilanlara ulaşmak mümkündür.

Çoğu iş yeri için günlük gazetelerde de ilan bulabilirsiniz. Bu ilanlar genelde çarşamba ve cumartesi baskılarında çıkar.

KONTROL LİSTESİ

Örneğin şu gazetelerde bölgeler üstü iş ilanlarını bulabilirsiniz:

- Süddeutsche Zeitung
- Frankfurter Allgemeine Zeitung
- Frankfurter Rundschau
- Die Zeit

İPUCU

Mümkün olduğu kadar olası işverenlerle kişisel iletişim kurmaya çalışmak çok faydalıdır.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Dikkat! İnternette ve günlük gazetelerde bazen gayri ciddi ve aldatmaya yönelik (evden çalışmak gibi) ilanlar bulunmaktadır. Bu yüzden, iş kontratı imzalamadan önce mutlaka yapılacak iş hakkında ayrıntılı bilgi edininiz.

İş aramanın başka bir yolu da, bir gazetede iş arama ilanı (Stellengesuche) vermek veya internet portalında kişisel profil sayfası açmak olabilir. Orada mesleki yetenek ve vasıflarınızı sergileyebilir, aradığınız iş yerinin nitelikleri hakkında aydınlatıcı bilgi verebilirsiniz.

İş Başvurusu

Başvuru yazınızda yetenek ve deneyimlerinizin ayrıntılı şekilde açıklanması, başvurunuzun başarılı olması bakımından çok önemlidir. İşverenler, yeterliliğiniz hakkında sağlıklı karar verebilmek için, yazılı başvuru ile resimli ve imzalı öz geçmiş, diploma ve varsa, bonservisinizi görmek isterler. Diploma ve belgelerin Almanca dilinde olması gerekmektedir. Çoğu kez çevrimiçi başvuru yapmak da mümkündür. İşverenin ne tür başvuruları kabul ettiği hakkında önceden bilgi almanızda fayda vardır.

KONTROL LİSTESİ

İş başvurusunda şunlar bulunmalıdır:

- Başvuru yazısı (mektup)
- Resimli ve imzalı, liste veya düz metin halinde öz geçmişiniz
- Diploma, referans ve bonservisleriniz (gerekirse Almanca çevirileriyle)

İPUCU

İş Bulma Ajansı, düzgün ve eksiksiz başvuru için egzersizler sunmaktadır.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- İş Bulma Dairesi
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- İş Bulma Ajansı:
www.arbeitsagentur.de ve **www.planet-beruf.de**
- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: **www.bmas.de**
- Meslek eğitimi hakkında bilgiler: **www.ausbildung.net**
- Almanya'da çalışmak hakkında bilgiler:
www.ba-auslandsvermittlung.de,
“Arbeit/Arbeiten in Deutschland” alt seçeneği
- İş Bulma Dairesi'nin iş yeri portalı:
www.jobboerse.arbeitsagentur.de
- İş yeri portalları:
www.stepstone.de, **www.jobrapido.de**, **www.monster.de**
- İş başvurusu hakkında bilgiler:
www.bewerbungsdschungel.com

Telefon:

- İş Bulma Ajansı Servis Merkezi:
+49 800 4 5555 00 (Pazartesi - Cuma, 8 - 18 saatleri arası, ücretsiz)

Bilgi materyali:

- Federal İş Bulma Ajansı (**www.arbeitsagentur.de** adresinden alınabilir):
 - **www.arbeitsagentur.de** adresindeki **JOBBÖRSE** (iş yeri borsası)
 - **Einfach und schnell eine Stelle finden** (Kolay ve hızlıca bir pozisyon bulma)
 - **durchstarten**, (“başla” 2012 sayısı: “sürelî iş”)
 - **planet-beruf.de**, **Mein Start in die Ausbildung** (Mesleğe başlangıç) (öğrenci çalışma kitapçığı))
 - **planet-beruf.de**, **Berufswahl begleiten** ya da **Meslek seçiminde destek** (ebeveynler için hizmet dergisi)

3. Meslek Geliştirme

Meslek öğrenme ve geliştirme Almanya'da büyük önem teşkil eder. Birçok meslekte, eğitim bittikten sonra ek yeterlilikler edinmek ve mesleği geliştirmek gereklidir. Bu amaca hitap eden çeşitli programlar vardır:

- Kurs ve seminerler
- Meslek değiştirme programları
- Yüksek tahsil (açık ve sanal öğretim dahil)
- E-Öğretim (internet üzerinden)

Federal İş Bulma Ajansı meslek geliştirme konularında önemli bir muhataptır. “Yeterlilik sayesinde uyum” destek programı (Integration durch Qualifizierung, kısaca: IQ) mesleki uyum ve geliştirme hakkında bilgi sağlamaktadır. Meslek geliştirme imkânları çoğu kez işverenler tarafından da sunulmaktadır. Katılmak istediğinizde işvereninizle konuşmanız faydalı olacaktır.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızdaki:

- İş Bulma Dairesi
- Geliştirme Enstitüleri
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- Federal İş Bulma Ajansı:
kursnet-finden.arbeitsagentur.de
- **www.bildungsserver.de**
- IQ destek programı: **www.netzwerk-iq.de** (“Anerkennung”, “Berufsbezogenes Deutsch”, “Diversity Management”, “Existenzgründung”, “Qualifizierung” = tanıma, mesleki Almanca, çeşitlilik yönetimi, iş yeri kurma, yeterlilik)
- DGB Eğitim Kurumu (yeterlilik ve meslek geliştirme):
www.proqua.de

Girişimcilik ve Serbest alışma

Serbest girişimcilerin Almanya için onemi çok büyüktür. Almanya, her zaman, yaratıcılık ruhuna sahip, yeni ürün, işlem ve hizmetler geliştiren kişilere ihtiyaç duymaktadır. Fakat girişimcilikteki en büyük problem maddi risktir. Bundan dolayı titiz bir n çalışma ve maddi güvence çok önemlidir. İş kurmak isterseniz, devlet teşviklerinden faydalanabilirsiniz.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Kimlerin serbest çalışabileceği, oturma yasası ve AB serbest dolaşım yasasıyla düzenlenmiştir. Avrupa Birliği dışından geliyorsanız, yönetmelikler hakkında özellikle bilgi almalısınız.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- İş Bulma Dairesi
- Sanayi ve Ticaret Odası, Zanaatkarlar Odası
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- Federal Ekonomi ve Enerji Bakanlığı'nın Girişimci Portalı (göçmen kökenli girişimciler için de bilgi içermektedir):
www.existenzgruender.de
- IQ destek programı:
www.netzwerk-iq.de, "Existenzgründung" alt seçeneği

Telefon:

- Federal Ekonomi ve Enerji Bakanlığı'nın bilgi hattı:
 - Orta sınıf/girişimcilik: **+49 30 340 60 65 60**
(Pazartesi - Perşembe, 8 - 20 saatleri arası,
Cuma, 8 - 12 saatleri arası)

Bilgi materyali:

- Federal Ekonomi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yayınları (**www.existenzgruender.de** adresinde, "Mediathek/Publikationen" alt seçeneğinden temin edilebilir):
 - **Starthilfe – Der erfolgreiche Weg in die Selbständigkeit**
(Başlangıç Desteği – Serbest Meslekte Başarının Yolu)
 - **EXIST – Gründerstipendium** (adlı girişim bursu)
 - **Gründerzeiten** (Kurucuların zamanı) bilgi yazısı
 - **Gründungslotse Deutschland** (kuruluş kılavuzu)

5. İş Hukuku: Çalışma Saatleri, Tatil ve Hastalık

Tam gün çalışılan bir işte haftalık çalışma saati genelde 40'tır. Kısmen çalışmak da mümkündür. Haftalık azami çalışma saati yasalar tarafından ortalama 48 saat ile sınırlıdır (6 aylık zaman zarfında, sonradan eksik mesai yoluyla 48 saate dengelemek şartıyla 60 saate kadar çalışılabilir). Genelde pazartesten cumaya kadar çalışırsınız. Yasalara göre haftanın tüm iş günlerinde, yani pazartesten cumartesine kadar ve gece ve vardiyalı çalışılabilmektedir. Sağlık, otel ve lokantacılık ve ulaşım gibi sektörlerde pazar ve tatil günleri çalışmaya izin verilmiştir.

Haftada beş gün çalışanların yılda en az 20 iş günü tatil hakkı vardır. Haftada beş gün çalışan, yetişkin olmayan gençlerin daha uzun tatil hakkı bulunmaktadır. Bu hak, 16 yaşından küçükler için en az 25 gün, 17 altı yaş için en az 23 gün ve 18 altı yaş için de 21 günle belirtilmiştir.

Hastalık Durumu

Hastalandığınız takdirde işvereniniz altı hafta boyunca maaşınızı tam olarak öder. Hastalığınızın daha uzun sürdüğü durumlarda, yasal sağlık sigortanız varsa, sigorta kurumu maaşınızın %70'ini öder. Özel sağlık sigortalarında başka kurallar geçerlidir. Bu konuda doğrudan sigorta şirketinden bilgi ediniz.

Hastalığınızı işverenimize ivedilikle bildirmeniz çok önemlidir. Üç günü geçen hastalık hallerinde, işverenimize en geç dördüncü gün doktordan hastalık raporu ulaştırmanız gerekmektedir. İşveren, bu raporu daha erken isteme hakkına da sahiptir.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Hastalığınızın ne olduğunu işverene açıklamak zorunda değilsiniz. Bu bilgi hekimin sır sorumluluğu kapsamına girer ve bu yüzden de hastalık raporuna işlenmez.

Kündigungsschutz (İş Güvencesi)

Almanya’da, ondan fazla çalışanı olan bir iş yeri, çalışanları, sosyal haklılığı olmayan işten çıkarmalara karşı koruyan, iş yeri güvence yasasına (Kündigungsschutzgesetz) tabidir. Özellikle işçi temsilciliklerinde üye olanlar, hamileler ve (doğumdan dört ay sonrasına kadar) anneler, ebeveyn sürecindeki (Elternzeit) çalışanlar ve ağır engelliler bu güvenceden yararlanmaktadırlar.

Bir işyerinde kıdeminiz arttıkça, işverenin işten çıkarmayı bildirme süresi uzar. Bu süreler toplu sözleşmelerle de düzenlenmiş olabilir.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

İnternet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: www.bmas.de
- İş hayatı ve engellilik için bilgi portalı: www.talentplus.de

Bilgi materyali:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yayınları (www.bmas.de adresinde, “Service/Publikationen” alt seçeneğinden temin edilebilir):
 - **Das Arbeitszeitgesetz (Çalışma Saatleri Yasası)**
 - **Kündigungsschutz (İş Güvencesi)**
 - **Arbeitsrecht (İş Hukuku)**
 - **Teilzeit – Alles, was Recht ist (Yarım Gün Çalışma – Yasayla İlgili Her Şey)**

6. Gelir ve Vergi

Gelirinizi Almanya'da vergilendirmeniz gerekir. Vergilendirme usulü çalışanlarla serbest meslek sahipleri arasında değişir.

Bir yerde çalışıyorsanız, net maaşınız işveren tarafından hesabınıza havale edilir. Bunu yaptığında, maaşınızdan emeklilik, sağlık, işsizlik ve bakım sigortası kesintilerini çıkarmış olmaktadır. Buna ilaveten, gelir vergisi, dayanışma eki ve ödeniyorsa kilise vergisini de maaştan düşüp doğrudan maliyeye öder. Serbest çalışıyorsanız, verginizi kendiniz ödersiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yerel Gelir Vergisi Derneği
- Maliye

İnternet:

- Federal Maliye Bakanlığı gelir ve kazanç vergisi hesaplayıcısı:
www.bmf-steuerrechner.de
- Alman vergi hukukundaki terimler hakkında bilgiler:
www.bundesfinanzministerium.de, "Service/Glossar" alt seçeneği

Telefon:

- Federal Maliye Bakanlığı'nın halk telefonu:
+49 30 18682-3300

VI. Konut ve Kira

1. Konut Arama

Bir konut veya ev arıyorsanız, internet başvuracağınız ilk bilgi kaynağıdır. Burada konut ve ev komisyonculuğu konusunda uzmanlaşmış hizmet sağlayıcılar vardır. Pek çok gazete de internet sayfalarında konut ilanları yayınlamaktadır.

Gazetelerdeki ilanlar

Gazetenin kendisine bakmak da işe yarar. Yörenizdeki gazetenizde konut ilanlarının hangi günlerde yayımlandığını arkadaş ve komşunuzdan ya da doğrudan gazeteden öğrenebilirsiniz. Bu ilanlar genellikle hafta sonu baskılarında çıkar.

Gazetede uygun bir ilana rastladığınız takdirde, ev sahibi veya satıcıyla iletişim kurmanız gerekir. İlanda en azından bir telefon numarası ya da elektronik posta adresi bulunur. Kimi ilanlar da sadece harf ve/veya rakamlardan oluşan bir şifre içerir. Bu tür ilanlar için yazılı olarak gazete bürosuna başvurabilirsiniz. Gazete, mektubunuzu ev sahibine ya da satıcıya ulaştırır. Bu arada mektupta şifreyi belirtmeyi unutmamalısınız.

Konut Dairesinden Destek

Bulduğunuz şehir veya kasabanın Konut Dairesi (Wohnungsamt) konut aramada yardımcı olabilir. Sık sık konutlar doğrudan temin edilir. Bunun dışında da görevliler en azından yararlı adres ve bilgilerle yardımcı olurlar.

Emlakçı Görevlendirmek

Konut bulmak için bir emlakçıya da başvurabilirsiniz. Bunlar ücret karşılığında ev ve daire bulurlar. İletişim için branş veya telefon rehberlerine bakabilirsiniz.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Emlakçılar, buldukları kiralık konutlar için, kira kontratı imzalandığı takdirde, azami iki aylık kira artı katma değer vergisini komisyon olarak alırlar. Satışı yapılan gayrimenkuller için de genellikle satış fiyatının yüzde üçü ila yüzde altısına kadar komisyon artı katma değer vergisi talep ederler.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yerel Yönetim: Konut Dairesi
- Günlük gazete
- İlan gazeteleri
- Emlakçı (sonuca ulaştığında ücretlidir)

İnternet:

- Günlük gazetelerin internet siteleri
- İnternetteki emlak siteleri

2. Taşındıktan Sonra Yapılacak İşler

İkametgah Kaydı

Yeni evinize girdikten sonra mahallenizdeki yetkili nüfus dairesine adresinizi bildirmeniz gerekir.

■ ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Kaydınızı çok geciktirdiğiniz takdirde, para cezasına çarptırılabilirsiniz. Ayrıca gecikme, oturma izniniz için olumsuz sonuçlar doğurabilir. Bazı yönetimler kayıt için en fazla bir hafta süre tanımaktadır.

Yeni Adrese Posta

Taşındıktan sonra, eski adresinize gönderilen mektup ve paketlerin yeni adresinize getirilmesi için dilekçe verebilirsiniz (Nachsendeauftrag). Bu hizmet belirli bir zaman için sunulmaktadır ve ücrete tabidir. Siz de bu zaman zarfında banka, sigorta, resmi daireler gibi gerekli yerlere yeni adresinizi bildirebilirsiniz.

Telefon Hattı

Sabit hatlı telefonunuz varsa, henüz taşınmadan önce kaydını sildirmek veya aynı şehir kodu bölgesinde kalıyorsanız taşımak için telekomünikasyon şirketine başvurmanızda fayda vardır.

3. Devlet Yardımları

Sosyal Konutlar

Şehir ve beldelerin çoğunda, “sosyal konut” adı verilen ve uygun fiyatla kiralanabilmesi için devlet tarafından desteklenen konutlar bulunur. Bu nedenle bu konutlar ancak ihtiyaç sahibi nüfus gruplarına kiralanabilir. Bu tür konutları kiralayabilmek için “konut hak belgesi” (Wohnberechtigungsschein) almanız gerekmektedir. Geliriniz belirli bir sınırın altındaysa, bu belgeyi alabilirsiniz. Genelde konut dairesine başvurmanız gerekmektedir.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Konut hak belgesi süreli olarak verilmektedir. Bu nedenle süresi bitmeden uzatma dilekçesi vermenizde fayda vardır!

Kira Yardımı

Kiracı olarak, bazı şartlarda kira yardımı alma hakkınız vardır. Bu yardımı alıp alamayacağınız, evde yaşayan kişi sayısı, gelir ve kiranın yüksekliği ile bağlantılıdır.

İPUCU

Kira yardımı alıp alamayacağınızı veya ne kadar alacağınızı kendiniz de hesaplayabilirsiniz. Sekiz eyaletin internette www.wohngeldrechner.nrw.de gibi kira yardım hesaplama sayfası bulunmaktadır.

Kendilerine ait konutlarda oturanlar da devletten “masraf katkısı” (Lastenzuschuss) adı verilen yardımdan faydalanabilirler. Burada da hesaplama, evde yaşayan kişi sayısı, gelir ve aylık borcun yüksekliğine göre yapılmaktadır. Daha geniş bilgiyi ve gerekli formları bağlı olduğunuz yerel yönetimin kira yardımı ile ilgili dairesinden temin edebilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yerel yönetim: Konut Dairesi

İnternet:

- Federal Çevre, Doğayı Koruma, İnşaat ve Reaktör Güvenliği Bakanlığı:
www.bmub.bund.de

E-posta:

- Federal Çevre, Doğayı Koruma, İnşaat ve Reaktör Güvenliği Bakanlığı:
service@bmub.de

Telefon:

- Federal Çevre, Doğayı Koruma, İnşaat ve Reaktör Güvenliği Bakanlığı:
+49 30 18305-0 (Pazartesi - Cuma, 9 - 12 saatleri arası)

4. Kira ve Kira Hukuku

Kira sözleşmesi önemli bir belgedir ve kira ilişkisinin pek çok ayrıntısını düzenlemektedir. İçeriği kiracıyı korumaya yönelik yasal hükümlere aykırı olmadığı sürece hem sizin hem de ev sahibiniz için bağlayıcıdır. Bu nedenle kira sözleşmesini imzalamadan önce ayrıntılı olarak okumalısınız.

Bir kira sözleşmesi sözlü olarak da yapılabilir, ancak hukuki güvenlik nedeniyle sözleşmeyi yazılı yapmak önerilir. Mal sahipleri uygulamada çoğunlukla mal sahipleri birlikleri tarafından yayınlanan hazır basılmış sözleşmeler kullanır. Bu sözleşmeler de kanuni kiracı koruma hükümlerine uymalıdır.

KONTROL LİSTESİ

Kira kontratını imzalamadan önce tüm ayrıntılar hakkında bilgi sahibi olmalısınız, örneğin:

- Aylık kira
- yan giderlerin tutarı (özellikle de ısınma giderleri enerji karnesinin gösterilmesini isteyebilirsiniz)
- depozit miktarı
- muhtemel emlakçı komisyonu
- kademeli kira (kira, belirlenmiş zaman dilimleri sonrası otomatikman yükselir)
- kira kontratının süresi (sınırlı/sınırsız)
- yenileme yükümlülükleri

İPUCU

Sadece sözlü yapılan anlaşmalar ileride başınızı ağrıtabilir. Bu yüzden anlaşılan tüm ayrıntıların yazılı olarak kontratta geçmesinde ısrarcı olunuz.

Çoğunlukla, kira kontratına ilaveten, eve girdiğinizde teslimat tutanağı imzalarsınız. Bu imzayla, evi tutanakta yazıldığı şekilde aldığınızı beyan edersiniz. Bu nedenle imzalamadan önce tutanağı dikkatlice okuyunuz. Teslimat anında mevcut bulunan fakat tutanakta belirtilmemiş hasarlardan ev sahibi ileride sizi sorumlu tutabilir.

Ev sahibi ayrıca ev için depozito isteyebilir. Evden çıktığınızda, evi hasarlı durumda bırakırsanız veya kira borcunuz varsa, ev sahibiniz depozitoyu kullanabilir. Depozito en fazla üç aylık ana kira (yani yan gelirler hariç) kadar istenebilir.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yerel Yönetim: Konut Dairesi
- Kiracılar Derneği (üyelik ücretlidir)

İnternet:

- Alman Kiracılar Birliği: www.mieterbund.de

İşletme Giderleri ve Çöplerin Toplanması

Kiradan ayrı olarak, yılda bir kez denkleştirilen, yan giderler olarak da bilinen işletme giderlerini (net soğuk kira da denir) ödemek zorundasınız. Örneğin ısıtma, su, kanalizasyon veya çöpçü ücretleri bunlara dahildir. Genelde her ay belirli bir meblağı avans olarak ödersiniz ve hesap dönemi (çoğunlukla takvim yılı) bittikten en geç bir yıl sonra bir fatura gelir. Bu işletme giderleri faturasını iyice incelemenizi tavsiye ederiz.

Almanya'da çöpler ayrı ayrı toplanıp tasfiye edilir. Kağıt ve karton, organik çöp (yiyecek artıkları gibi) ve diğer çöpler için ayrı konteyner vardır. Bunun yanında, (boya artıkları gibi) özel çöpler veya cam için toplama istasyonları veya konteynerler bulunmaktadır.

İyi Komşuluklar!

Yasal dinlenme saatleri gece 22 ile 6 arasındadır ve huzurunuzu korumak içindir. Bunun yanında bina yönetmeliği olabilir. Bu özel bir yönetmeliktir ve imzanızla bunu kabul edersiniz. Bununla tüm bina sakinlerinin beraberce yaşamı kurallar altına alınır. Bina yönetmeliği ya konut idaresinden ya da ev sahibi tarafından size verilir.

Kiracı olarak bir takım yükümlülükleriniz bulunmaktadır; örneğin kirayı zamanında ödemek zorundasınız. Fakat, büyük tamiratlarda olduğu gibi, haklarınız da vardır. Kira hukuku ile ilgili sorularınızda

Kiracılar Birliği veya yerel kiracı dernekleri bir çok Şehirde bulunan Őubelerinde size yardımcı olurlar. Yalnız kimi danışmanlık hizmetleri ücretlidir.

Buradan Bilęi Alabilirsiniz

Yakınınızda:

- Yerel yönetim
- Konut idaresi
- Ev sahibiniz
- Kiracılar Derneği (üyelik ücretlidir)
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri

İnternet:

- Alman Kiracılar Birliği: www.mieterbund.de
- Kiracıyı Koruma Birliği: www.mieterschutzbund.de

VII. Çocuklar ve Aile

Aile kurumu, hayatımızı belirler ve Almanya'da bir çok insan için büyük önem taşır. Almanya'da insanların çoğunluğu, çocuk yetiştirmeyi anne ve babaların ortak görevi olarak görürler. Nice anne çalışırken, babalar, çocuk doğduktan sonra evde kalıp bakımını üstlenmektedir.

1. Hamilelik ve Doğum İzni

Hamilelik Danışmanlığı

Özellikle müstakbel anne ve babalara danışmanlık hizmetleri sunulmaktadır. Çocuk bekliyorsanız, hamilelik ve doğumla ilgili tüm sorularınızda hamilelik danışmanlığı size yardımcı olur ve bu süreçte sizi tıbbi, sosyal ve hukuki bilgilerle destekler. Danışmanlık talep üzerine isim belirtilmeden ve çok dilli gerçekleştirilmektedir.

Hamilelik danışmanlığında aşağıdaki ve diğer konular hakkında bilgi alırsınız:

- hamilelik ve doğumla ilgili sorular
- hamilelik ve sonrası maddi ve sosyal yardımlar
- iş hukuku (örneğin doğum izni, ebeveyn izni)
- gebeliği sonlandırma
- gizli doğum imkânı
- aileler ve çocuklar için yardım
- çocuklarla ilgilenme ve bakım hizmetleri

Sorunlu bir durumda bulunan ve hamileliğini sonlandırmak isteyen hamilelere hamilelikte sorun danışmanlığı destek olur. 12 haftalık süre içinde hamileliği sonlandırmak için gerekli şartlardan biridir. Danışmanlık istenirse isim verilmeden, her zaman ücretsiz ve ucu açık olarak yapılır. Yakınıınızda bulunan, devlet tarafından tanınmış hamilelikte sorun danışmanlık merkezini www.familienplanung.de/beratung/ adresinde bulabilirsiniz.

Federal “Anne ve Çocuk - Doğmamış Yaşamı Koruma” Vakfı (Bundesstiftung „Mutter und Kind – Schutz des ungeborenen Leben“), acil durumdaki hamile kadınlara bireysel danışmanlıkla birlikte tamamlayıcı mali destek sağlayarak hızlı ve bürokratik olmayan bir şekilde yardımcı olur. Zor durumdaki hamile kadınlar yeterli paraları olmaması halinde hamilelik ve doğum masrafları ile ardından çocuğun bakım ve eğitim masraflarını karşılamak için vakıftan kaynak temin edebilir. Hamilelik danışma merkezi, bunu belirlemek için gelir durumunu kontrol eder. Destek ödemelerini sadece Almanya’da oturan, hamilelik testi yaptıran ve aldığı diğer ödemeleri masrafların karşılanması için yetmeyen ya da zamanında ulaşmayanlar alabilir. Federal Anne ve Çocuk Vakfı tarafından verilen mali yardımlar için başvuru çocuğun doğumundan önce hamilelik danışmanlığı merkezlerinden birine yapılmalıdır.

İPUCU

Sosyal ve aile yardım birlikleri, kiliseler, sosyal daireler, sağlık m¼d¼rl¼kleri ve hekimler hamilelik ve hamilelik problemleri danışmanlık hizmeti sunarlar. Bu hizmetler çoğunlukla ¼cretsiz olup, gizli verilebilirler verilebilirler. Y¼z y¼ze g¼r¼řmenin dışında, internet ve telefon yoluyla da yardım alınabilir.

Hamilelik ve Doğum Sonrası ilk Zaman

Hamilelik s¼resince ve doğum sonrası bir ebe veya hekim yardımına hakkınız vardır. Hamileliğinizi ¼ğrendikten sonra d¼rt haftada bir, 32. haftadan itibaren de iki haftada bir kez kadın doktoruna gitmeniz gerekir. Hamilelik tedbirleri sağlık sigortası tarafından finanse edilmektedir.

Bağlı alışan hamileler, doğum izni hakkı ile ¼zel olarak korunmaktadır. Doğumdan altı hafta ¼nce başlayıp, doğum sonrası sekiz hafta s¼rer. Bu zaman zarfında hamileler esasen çalışamazlar ve işten ıkarılamazlar. Doğum izni sonrasında ise işe yeniden başlayabilirler. Ayrıca hamileler 8,5 saatten fazla ve ağır işlerde çalışamazlar. Ayrıntılı bilgiyi işverenden ya da danışma noktalarından alabilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıızda:

- Kadın doktoru
- Hamilelik ve hamilelik problemleri danışmanlığı
- Sağlık M¼d¼rl¼đ¼
- İşveren

İnternet:

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı:
 - www.bmfsfj.de
 - www.familien-wegweiser.de
- Federal “Anne ve Çocuk - Doğmamış Yaşamı Koruma” Vakfı: www.bundesstiftung-mutter-und-kind.de
- Gizli danışmanlık ve doğum: www.geburt-vertraulich.de
- Kadın doktoru arama: www.frauenaerzte.de
- Federal Sağlık Bilgilendirme Merkezi: www.familienplanung.de
- Bavyera Eyalet Gençlik Dairesi Ebeveyn Danışmanı: www.elternimnetz.de

Telefon:

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı servis telefonu: **+49 30 20179130** (Pazartesi - Perşembe, 9 - 18 saatleri arası)
- Federal Aile ve Sivil Toplum Görevleri Dairesi'nin kimliğini belirtmek istemeyen hamilelere yönelik acil telefonu: **+49 800 4040020** (ücretsiz)

Bilgi materyali:

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı yayınları (www.bmfsfj.de adresinden temin edilebilir):
 - **Leitfaden zum Mutterschutz (Doğum İzni Kılavuzu)**
 - **Schwangerschaftsberatung § 218 (Hamilelik Danışmanlığı § 218)**
 - **Die vertrauliche Geburt – Informationen über das Gesetz zum Ausbau der Hilfen für Schwangere und zur Regelung der vertraulichen Geburt (Gizli doğum – Hamilelere yapılan yardımın geliştirilmesi ve gizli doğumun düzenlenmesi kanunu hakkında bilgi)**
 - **Hilfe und Unterstützung in der Schwangerschaft – Bundesstiftung Mutter und Kind (Hamilelikte yardım ve destek – Federal Anne ve Çocuk Vakfı)**
 - **Federal “Anne ve Çocuk” Vakfının hizmetleri hakkında bilgi broşürü** (çok sayıda dilde mevcut)

2. Ebeveynlik İzni, Yardımı ve Çocuk Bakım Yardımı

Ebeveynlik İzni

Almanya'da devlet çocuklarınızı büyütmenizde yardımcı olur. Çalışan olarak, çocuğunuz üç yaşını bitirene kadar ebeveynlik izni alma hakkınız vardır. Bu izinde, çocuğunuza bakabilirsiniz. Dilerseniz haftalık 30 saate kadar çalışabilirsiniz de. Her halükarda iş yerinizi kaybetmezsiniz ve işveren tarafından işten çıkarılamazsınız. Ebeveynlik izin hakkını anne ve babalar tek tek veya beraberce kullanabilirler. Büyük ebeveynler için de torunlarıyla aynı evde yaşamaları, çocuğa kendileri bakmaları ve eğitmeleri durumunda söz konusu ebeveyn reşit yaşta değil ise veya reşit olmadan başladığı meslek eğitiminin son iki veya son yılında ise ve ebeveynlerden hiçbirinin ebeveynlik izni hakkı yoksa, ebeveynlik izin hakkı doğabilir.

KONTROL LİSTESİ

Önemli şartlar:

- çocukla aynı hanede yaşamanız
- çocuğun bakımıyla genellikle sizin ilgilenmeniz
- ebeveynlik izninde 30 saatten fazla çalışmamanızdır.

Ebeveynliğin başlamasından en geç yedi hafta önce ebeveynlik izin dilekçesini işverene vermeniz gerekmektedir. İşvereniniz, ebeveynlik izninden sonra size genelde eşit değerinde bir iş yeri sunmak zorundadır.

Ebeveynlik Yardımı

Ebeveynlik yardımı, doğumdan sonraki ilk 14 ay çocuklarına kendileri bakan ve bu yüzden tam veya hiç çalışmayan ebeveynler için düzenlenmiş bir devlet yardımüdür. Doğumdan önce çalışmayan ebeveynler de bu yardımı alma hakkına sahiptir.

Ebeveynlik yardımı hakkında en önemli bilgiler:

- Doğumdan önceki maaşın yaklaşık üçte ikisi kadardır, asgari 300 ve azami 1800 Avro arasındadır.
- Ebeveynlik yardımı doğumdan sonraki ilk 14 aylık sürede ödenir. Ebeveynlere on iki aylık ebeveyn yardımı verilir.
- Anne ve baba ebeveyn yardımı kesintisini paylaşır ve gelirlerinde azalma olursa birlikte azami 14 ay ebeveynlik yardımı alırlar. Bir ebeveyn en az iki, en fazla on iki ay ebeveynlik yardımı alabilir.
- Yalnız yaşayan anne veya babanın, gelir kaybına uğradığı takdirde, 14 aylık ebeveynlik yardım hakkı vardır.
- Doğumdan önce çalışmamış olmaları halinde, minimum ebeveyn yardımı meblağı olan 300 Avro alırlar.

KONTROL LİSTESİ

Ebeveynlik yardımı alabilmeniz için gerekli şartlar:

- Doğumdan sonra çocuğunuza bakıp yetiştiriyorsanız
- Çocuğunuzla aynı hanede yaşıyorsunuz
- Haftada 30 saatten fazla çalışmıyorsunuz
- Almanya'da ikamet ediyorsanız

AB ülkeleri, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve İsviçre vatandaşları, Almanya'da ikamet ediyor veya çalışıyorlarsa, Almanlar gibi ebeveynlik yardım hakkına sahiptirler. Diğer yabancılar, yerleşme izinleri olduğu takdirde, aynı hakka sahiptirler. Oturma izni olanlar da, Almanya'da çalışma hakkına sahipse ya da Almanya'da izinli olarak çalışmışsalar, ebeveynlik yardımı alabilirler. Düzenlemeler hakkında yetkili yerlerden bilgi alınız.

Ebeveynlik yardımı için yazılı dilekçe vermeniz gerekir. Eyaletlerde özel ebeveynlik yardım noktaları bulunmaktadır.

İPUCU

Ebeveynlik yardım hesapçısı ile, alacağınız ebeveynlik parasının miktarını öğrenebilirsiniz. Hesapçayı Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı'nın www.bmfsfj.de adresinde, "Familie" alt seçeneğinde bulabilirsiniz.

Çocuk Bakım Yardımı

Küçük çocuğunuzu kendiniz bakıyor ve hiçbir kamusal çocuk bakımından faydalanmıyorsanız (bu konuda bakınız paragraf 4. Çocuk Bakım İmkanları), çocuk bakım yardımı talebinde bulunabilirsiniz. Çocuk bakım yardımı en fazla 22 ay boyunca alınabilir. Ebeveyn yardımı ödenen on dört aylık süre biter bitmez başlar. Genelde çocuk bakım yardımı hakkı çocuğun 15. ayının ilk gününden en fazla 36. aya kadar vardır. Çocuk bakım yardımı, 1 Ağustos 2014 tarihinden beri aylık 150 Avro'dur. Para ödemesi şeklinde yapılır ve vergilendirilmez. Çocuk bakım yardımı öncelikli ödeme olarak yapılır; işsizlik parası II, sosyal yardım ve çocuk yardımı alınması halinde hesaplanır. Başvurulacak yerler, eyaletler tarafından genelde ebeveyn yardımından sorumlu merkezlerde kurulan çocuk bakım yardımı merkezleridir.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- Yerel yönetimler
- Aile Danışmanlık noktaları
- Ebeveynlik Yardım noktaları

İnternet:

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı www.bmfsfj.de, "Familie" alt seçeneği (ebeveyn izni, ebeveyn yardımı ve çocuk bakım yardımı hakkında bilgi, eyaletlerdeki ebeveyn yardımı ve çocuk bakım yardımı merkezlerinin genel bir listesi ve bir dizi soru-cevap)

- Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Çocuk Bakanlığı'nın hizmet portalı: www.familien-wegweiser.de
- www.elterngeld.net (ebeveyn yardımına dair bilgi, ebeveynler için genel bilgi ve danışmanlık)

Telefon:

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı servis telefonu: **+49 30 20179130** (Pazartesi - Perşembe, 9 - 18 saatleri arası)

Bilgi materyali:

- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı yayınları (www.bmfsfj.de adresinden temin edilebilir):
 - **Elterngeld und Elternzeit (Ebeveynlik İzni ve Ebeveynlik Yardımı)**
 - **Informationen zum Betreuungsgeld (Çocuk bakım yardımı konusunda bilgi)**

3. Çocuk Parası ve Çocuk Yardımı

Çocuk Parası

Bir çocuk Almanya'da, Avrupa Birliği ülkesinde veya Avrupa Ekonomi Bölgesi Anlaşmasına üye bir ülkede yaşıyorsa ve 18 yaşını bitirmemişse, ebeveynlerinin çocuk parası alma hakkı vardır. Çocuğunuz meslek öğreniyor veya yüksek öğrenim görüyorsa çocuk parası hakkı 25. yaş gününe kadar uzar. İlk iki çocuğın her biri için aylık 184 Avro, üçüncü çocuk için 190 Avro ve sonraki her çocuk için 215 Avro çocuk parası ödenir. Çocuk parası için İş Bulma Ajansının Aile Sandığına (Familienkasse) dilekçe ile başvurmanız gerekmektedir. Buna ilaveten ailelerin gelir vergisi hesaplanırken gelirden her çocuk için vergiden muaf bir meblağ düşülür. Çocuk parası dilekçe formunu internette www.familienkasse.de adresinden indirebilirsiniz.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

AB ülkeleri, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç ve İsviçre vatandaşları, Almanya'da ikamet ediyor veya çalışıyorlarsa, Almanlar gibi çocuk parası hakkına sahiptirler. Diğer yabancılar, yerleşme izinleri olduğu takdirde, aynı hakka sahiptirler. Oturma izni olanlar da, Almanya'da çalışma hakkına sahiptirler ya da Almanya'da izinli olarak çalışmışsalar çocuk parası alabilirler. Düzenlemeler hakkında yetkili yerlerden bilgi alınız.

Çocuk Yardımı

Aşağıdaki koşullarda Alman Devleti, düşük gelirli aileleri ayrıca çocuk yardımıyla desteklemektedir:

- Bekar çocuklarınız 25 yaşın altındaysa ve sizinle aynı evde yaşıyorlarsa.
- Geliriniz ve varlıklarınız ebeveynlerin asgari geçimini sağlayıp, çocuklarınızı sağlayamıyorsa.
- Sosyal yardım ya da işsizlik parası II almıyorsanız.

Çocuk yardımının tutarı, ebeveynlerin gelirin ve varlıklarıyla bağlantılıdır ve çocuk başına aylık azami 140 Avro'dur. Çocuk yardımı için dilekçe formunu Aile Sandığından, dilerseniz internette www.familienkasse.de adresinden de alabilirsiniz.

Bunun dışında, çocuk yardımı veya kira yardımı alan aileler, 1 Ocak 2011 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere eğitim ve katılım yardımı alma hakkına sahiptirler. Bu yardımın içeriği:

- Günübirlik okul ve yuva gezileri
- Bir günden fazla süren okul ve yuva gezileri
- Okul malzemesi ihtiyaçları için senede 100 Avro
- Öğrencilerin yol masraflarını karşılamak için yol parası
- Uygun öğrenme desteği
- Okul, yuva ve kreşte öğlen yemeği
- Sosyal ve kültürel etkinliklere katılmak için destek

Eğitim ve katılım hizmetlerinden yerel yönetimler, yani şehir yönetimleri, bölgesel ya da mahalli yönetimler sorumludur.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Aile Danışmanlık noktaları
- Federal İş Bulma Ajansı Aile Sandığı
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- Aile Sandığı: www.familienkasse.de veya www.kinderzuschlag.de
- Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Çocuk Bakanlığı'nın hizmet portalı: www.familien-wegweiser.de

Telefon:

- Aile Sandığı (Pazartesi - Cuma, 8 - 18 saatleri arası, ücretsiz):
 - Çocuk parası ve çocuk yardımı ile ilgili sorularınız için:
+49 800 4555-30
 - Çocuk parası ve çocuk yardımı ödeme tarihleri ile ilgili duyuru:
+49 800 4555-33

Bilgi materyali:

- Aile Sandığı'nın yayınları
(www.familienkasse.de adresinden temin edilebilir):
 - **Merkblatt Kindergeld (Çocuk parası hakkında broşür)**
 - **Merkblatt Kinderzuschlag (Çocuk yardımı hakkında broşür)**

4. Çocuk Bakım İmkânları

Çocukların mümkün olduğunca erken yaşta çocuk yuvasına gitmeleri gelişmeleri ve erkenden dil öğrenmeleri bakımından önemlidir. Bu kurumlarda ebeveynlere çocuklarını nasıl teşvik edebilecekleri ve aileye nasıl destek olabilecekleri konularında danışmanlık yapılır. İlk yaşını dolduran çocukların çocuk bakım kontenjanında hakkı vardır. Almanya'da çocuk bakımı için pek çok imkân vardır, özellikle de:

- Üç yaşına kadar:
 - Bebek grupları
 - Kadın ve erkek çocuk bakıcıları
 - Oyun grupları
 - Kreşler
 - Karışık yaşlı çocuk yuvaları
- Üç yaşından okula başlayana kadar:
 - Ana okulları
 - Okula hazırlayan diğer kuruluşlar, çocuk yuvaları
 - Kadın ve erkek çocuk bakıcıları
- Okul yaşından itibaren:
 - Tam gün okul
 - Okul sonrası bakım kuruluşları
 - Ev ödevleri yardımı

İPUCU

Bakım hizmetlerinden yararlanabilmek için, önceden kayıt yaptırmak gerekir. Çoğu kez boş yer bulmak zordur. Bundan dolayıdır ki, ne kadar erken başvurursanız, yer bulma şansınız o kadar artar.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Gençlik Daireleri
- Aile danışmanlığı
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Çocuk yuvaları

İnternet:

- Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Gençlik Bakanlığı:
www.bmfsfj.de, “Kinder und Jugend” alt seçeneği
- Çocuk bakım hakkında bilgiler: **www.fruehe-chancen.de**
- Yararlı bağlantılar: **www.familien-wegweiser.de**

5. Anlaşmazlık, Bunalım ve Aile İçi Şiddet

Bunalım ve anlaşmazlık her ailede görülebilir. Ne var ki anlaşmazlıklar çoğalıp şiddete dönüştüğü takdirde bu konuda uzman danışmanlardan yardım almak gerekir. Danışmanlık hizmetleri ücretsiz, isimsiz ve doğrudan verilir. Almanya’da her çocuğun şiddetten uzak yetişme hakkı vardır. Çocukların, özellikle bebek ve küçük yaşta, biz büyüklerin yakın ilgisine ihtiyaçları vardır. Herhangi bir çocuğa kötü bakılıyor veya şiddet uygulanıyorsa, derhal polise, gençlik dairesine veya bir yetiştirme danışmanlığına haber veriniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yetiştirme, Aile ve Evlilik Danışmanlık Noktaları
- Gençlik Daireleri

İnternet:

- Almanya Çocuk Esirgeme Birliği: www.dksb.de
- Yakınıızdaki çocuk, gençler ve ebeveynlere yönelik danışmanlıklar ve ana dilinizde danışmanlıkları şu adreste bulabilirsiniz: www.bke.de
- Baviera Aile ve Sosyal Merkezi/Bavyera Eyalet Gençlik Dairesi: www.elternimnetz.de

Telefon:

- Almanya Çocuk Esirgeme Birliği ebeveyn hattı: **+49 800 1110-550** (Pazartesi ve Çarşamba, 9 - 11 saatleri arası; Salı ve Perşembe, 17 - 19 saatleri arası, ücretsiz)
- Almanya genelinde psikolojik yardım hattı (24 saat, ücretsiz): **+49 800 1110111** veya **+49 800 1110222**
- Nummer gegen Kummer ("Derde karşı numara", ücretsizdir):
 - Çocuk ve gençler için: **+49 800 1110-333**
 - Ebeveynler için: **+49 800 1110-550**

Bilgi materyali:

- Federal Aile, Yaşlılık, Kadın ve Çocuk Bakanlığı'nın yayınları (www.bmfsfj.de adresinden temin edilebilir):
 - **Kinder-und Jugendhilfe (Çocuk ve Gençlere Destek)**
 - **Häusliche Gewalt – Kinder leiden mit (Evde şiddet – Çocuklar da zarar görür)** (Almanca, Arapça, Rusça ve Türkçe)

VIII. Okul, Meslek Eğitimi ve Yüksek Eğitim

1. Almanya'nın Eğitim Sistemi ve Okullar

Zorunlu Eğitim

Almanya'da yaşayan her çocuk okula gitmek zorundadır. Okula gitme zorunluluğu genelde, çocuğun altı yaşını bitirdiği sonbahar mevsiminde başlar ve çoğunlukla 18 yaşını tamamladığı yılın sonuna kadar sürer. Zorunlu eğitim eyaletler tarafından düzenlenmekte olup, farklılıklar gösterebilir. Ayrıca okul yılı içinde de okula başlama olanağı vardır.

Devlet okulları ücretsizdir. Almanya'da bunun yanında özel okullar da bulunmaktadır ve bunlar genelde ücretlidir.

İPUCU

Bir çocuğun hangi yaştan itibaren okula gideceği, eyalete göre değişebilir. Bulduğunuz yerin Eğitim Müdürlüğünden veya Göçmen Danışmanlığından eyaletinizdeki düzenleme hakkında geniş bilgi alabilirsiniz.

Okul Türleri

Almanya'da okullar eyaletlerin yetki alanına dahildir. Her federal eyalette özellikle ilkokul sonrası okulların düzenlenmesinde farklılıklar mevcuttur. Fakat çocuk ve gençlerin okul eğitiminin genel hatları tüm eyaletlerde birbirine benzer:

İPUCU

Okul sistemi, okul türleri ve mezuniyet derecelerine dair www.wir-sind-bund.de internet sayfasındaki "Eltern" alt seçeneğinde genel bir fikir edinebilirsiniz.

İlkokul (Grundschule, (Primarstufe))

Tüm çocuklar ilk dört yıl ilkokula giderler (Berlin ve Brandenburg Eyaletleri için bu süre altı yıldır). Gidilecek okul, genelde ikametgaha en yakın okuldur. Kimi eyaletlerde ebeveynlerin ilkokulu seçme serbestisi vardır.

Son sınıfta, çocuğun ilkokuldan sonra hangi okula (orta öğretim: Sekundarstufe I) gideceği belli olur. İlkokul öğretmenleri ebeveynlere bu konuda kişisel görüşme sonrası tavsiyede bulunurlar. Bazı eyaletlerde ebeveynler çocuklarını istedikleri okula gönderebilmektedirler. Tavsiye, çocuğun ilkokuldaki performansı ve yetenekleri hakkındaki değerlendirmeye göre yapılır.

Orta Öğretim I ve II (Sekundarstufe I und II)

Bazı eyaletlerde ilkokul öğrencisi bir orta öğretim okulunda deneme amaçlı derse katılabilir. Bu konuda genel bilgi Kültür ve Eğitim Bakanlıkları Konferansının www.kmk.org adresli internet sitesinden alınabilir.

Almanya'da orta eğitim sistemi çok farklıdır. Ebeveynler, çocuklarıyla ve öğretmenleriyle beraberce hangi okulun seçileceğini bulmaya çalışırlar. Eğitim müdürlükleri de bu konuda aydınlatıcı bilgi sunmaktadırlar.

Orta öğretim okul çeşitleri şunlardır:

- Hauptschule (9. veya 10. sınıfa kadar)
- Realschule (10. sınıfa kadar)
- Değişik öğretimlerin yapıldığı okullar (buralarda Hauptschule ve Realschule diplomaları alınabilir)
- Gymnasium'lar (ortaokul artı lise benzeri okul, 12. veya 13. sınıfa kadar)
- Gesamtschule (lise kademeli veya kademesiz, buralarda tüm diplomalar alınabilir)

Birçok eyalette de orta öğretimde Hauptschule ve Realschule'nin beraber yapılandığı okullar vardır. Bu okullarda hem Hauptschule, hem de Realschule diploması alınabilmektedir:

- Mittelschule (Saksonya, Bavyera)
- Sekundarschule (Sachsen-Anhalt, Bremen, Berlin)
- Regelschule (Thüringen)
- Oberschule (Brandenburg, Aşağı Saksonya)
- Erweiterte Realschule (Saarland)
- Realschule plus (artı) ve Verbundene (bağlantılı) veya Zusammengefasste (birleştirilmiş) Haupt- ve Realschule (Rheinland-Pfalz)
- Integrierte (entegre) Haupt- ve Realschule ya da Stadtteilschule (semt okulu) (Hamburg)
- Regionalschule (bölge okulu) (Rheinland-Pfalz, Mecklenburg-Vorpommern, Schleswig-Holstein)
- Werkrealschule (Baden-Württemberg)

Zorunlu eğitim, engelli veya özel pedagojik desteğe ihtiyacı olan çocuklar için de geçerlidir. Pedagojik desteğe ihtiyacı olan çocukları, eğitim müdürlüğü, ebeveyn veya okulun başvurusu üzerine özel bir yöntem ile belirler. Sonuca göre çocuk ya normal bir okula ya da “Förderschule” adı verilen özel destek okuluna gönderilir. Özel destek okulları da eyaletlere göre değişmektedir (Sonderschule, Förderzentrum veya Schule für Behinderte).

Hauptschule veya Realschule diplomasını alan çocuklar ya Sekundarstufe II dahilinde genel yüksek okuluna giriş hakkı (Allgemeine Hochschulreife, Abitur) veya uygulamalı bilimler yüksek okuluna giriş hakkı (Allgemeine Fachhochschulreife, Fachabitur) alarak üniversiteye gidebilecekleri bir okula ya da meslek öğrenimi için bir meslek okuluna başlayabilirler. Realschule diploması, Hauptschule diplomasına nazaran daha çok meslek seçeneği sunar. Gymnasium veya diğer okulların Gymnasium’la eşdeğer kademesindeki eğitimi 12 veya 13. sınıfa kadar yüksek okula giriş hakkı veren Abitur’la biter. Fachabitur ile ise uygulamalı bilimler yüksek okuluna (Fachhochschule) gitme hakkı kazanılmış olur. Kimi eyaletlerde Realschule’den sonra meslek okullarında yüksek okula giriş hakkı alınabilir.

Okul dönemi içinde, öğrencinin performansının yeterli olması halinde, bir okul türünden diğerine geçiş prensip olarak mümkündür.

İPUCU

Yaşadığınız eyaletteki okul türleri, verilen diplomalar ve bunlarla hangi eğitim yollarının açıldığı hakkında bilgi edininiz. Her eyaletin kültür veya eğitim bakanlığının bu konuda bilgi sunan internet sitesi vardır. Okullar ve yönetimleri de bu konuda danışmanlık yapmaktadırlar. Okullar çoğunlukla (genelde yılın başlarında) ebeveyn ve çocukları aydınlatmak için “Tag der offenen Tür” (kapımız herkese açıktır) diye adlandırdıkları etkinlikler düzenlerler.

KONTROL LİSTESİ

Okulların eğitim programları farklılıklar göstermektedir. Lütfen Eğitim Müdürlüğünden (Schulamt), internetten veya başka ebeveynlerden yörenizdeki okullar hakkında bilgi almaya çalışınız. Aşağıdaki sorular, size çocuğunuz için uygun okulu bulmada yardımcı olur:

- Okuldan hangi diploma alınıyor?
- Okulda hangi ek dersler veriliyor? (Örneğin yabancı dil olarak)
- Çocuklar için başka sunumlar yapılıyor mu? (Ortak çalışma grupları, spor kursları, müzik ve kültür aktiviteleri, tiyatro grubu v.b.)
- Özel destek sunumları var mı? (Örneğin dil öğrenme veya ev ödevleri için)
- Çocuklar derslerinde zorlandıklarında destekleniyorlar mı?
- Sınıflar nasıl tasarlanmış?
- Tüm gün okul seçeneği veya okul sonrası bakım var mı?
- Okulda sıcak öğle yemeği de veriliyor mu?
- Veliler için görüşme günleri veya başka sunumlar var mı?

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Sınıf gezileri, günlük gezintiler, okul eğlenceleri, temsiller ve yüzme dersleri Almanya'da okul güncel yaşamının birer parçalarıdır. Çocuklarınızı bu aktivitelerden uzak tutmayınız, zira çocuğunuz bu sayede birçok yeni şeyi öğrenir, diğer çocuklarla beraber olarak özellikle okuluna daha iyi motive olur ve Almancasını geliştirir.

Özel Destek Sunumları

Anadilinden başka bir dille büyüyen çocuklar için anaokulu ve okullarda Almanca için ve bazen anadil için de dil dersleri sunulmaktadır. Tüm eyaletlerde anaokulundan itibaren, okul başlangıcından önce, çocuğun destek ihtiyacını belirlemek için dil testleri yapılmaktadır. Bunun sonucunda eyaletlere göre değişik programlar sunulmaktadır.

İPUCU

Çocuğunuzun okulda başarılı olması iyi Almanca konuşabilmesine bağlıdır. Bu nedenle dil desteğinden faydalanınız! Çocukta ihtiyaç belirlendiği takdirde, bazı eyaletlerde Almanca destek dersine katılmak zorunludur. Birçok eyalette ise yabancı dil olarak anadil (örneğin Türkçe, İtalyanca, Rusça, İspanyolca) dersi verilmektedir. Almanca desteği ve anadil dersi konusunda çocuğunuzun anaokulu veya okulundan ve de göçmen danışmanlıklarında bilgi alabilirsiniz.

Ülkesinde okula giderken Almanya'ya taşınan çocukların daha özel desteğe ihtiyaçları vardır. Bu çocuklara özel olarak, normal okul yaşamına başlamadan önce, özel eğitilmiş öğretmenler tarafından ders verilen, destekleme ve dil öğrenme sınıfları hazırlanmıştır. Bu sınıflar hakkında yakın bilgiyi eğitim müdürlüğünden alabilirsiniz.

İPUCU

Çocuğunuza destek olmak istiyorsanız, Almanya'nın eğitim sistemi ve yörenizdeki imkânlar hakkında bilgi sahibi olmanız gerekir. Okulun gidişatı ve çocuğunuzun durumundan haberdar olmalısınız. Okullarda veli akşamı düzenlenip, öğretmenlerle velilerin, çocukların durumları hakkında konuşmalarına olanak sunulur. Her okulda veliler kurulu bulunur. Bu sayede diğer velilerle bilgi ve fikir alışverişinde bulunabilirsiniz. Bunun haricinde her eyalette bulunan Eyalet Veli Temsilciliğinden de bilgi alabilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Eğitim Müdürlüğü
- Okul ve okul yönetimi
- Veli temsilciliği ve veliler bilgi ağı
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı
- Göçmen Kuruluşları

İnternet:

- Federal Almanya Eyaletler Kültür ve Eğitim Bakanlıkları Konferansı: **www.kmk.org**
- Almanya Eğitim Sunucusu: **www.bildungsserver.de**
- Federal Eğitim ve Araştırma Bakanlığı: **www.bmbf.de**
- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı: **www.bmfsfj.de**
- Federal Veliler Konseyi: **www.bundeselternrat.de**
- Federal yönetim: **www.wir-sind-bund.de**

2. Meslek Eğitimi

İyi bir eğitim, meslek hayatına başarılı şekilde başlamanın en önemli şartıdır. Almanya'da iş bulmak için meslek eğitimi almış veya yüksek okul okumuş olmak önemlidir.

Çoğunlukla ikili (Dual) sistemle yapılan meslek eğitimi genelde iki ila üç yıl sürer. İkili meslek eğitimi, iş yerindeki pratik eğitim ile okuldaki teorik eğitimden oluşur. Kimi mesleklerde (örneğin hasta ve yaşlı bakıcılığı) eğitim sadece okulda verilir. Meslek eğitimi için genelde en az Hauptschule'yi bitirmiş olmak gerekir.

Meslek Seçimi

Almanya'da, eğitimi verilen meslek türü sayısı takriben 400'dür. İş Bulma Ajansının meslek danışmanlıkları (Berufsberatung) gençlere meslek seçiminde yardımcı olurlar.

Federal yönetim, 130'dan fazla farklı eğitim verilen meslek için her milletten başvuracak kişiler arıyor. Hangi mesleklerin olduğu ve çocuğunun nasıl başvuru yapabileceğini www.wir-sind-bund.de internet sayfasından öğrenebilirsiniz. Ebeveynlere yönelik bilgiler birden çok dilde sunulmaktadır.

İPUCU

Birçok meslek için yabancı dil bilmek gerekmektedir. Çocuğunuzla, anadil avantajını kullanabileceği meslekler hakkında konuşmanızda fayda vardır.

Bu doğrultuda İş Bulma Ajansının Meslek Bilgilendirme Merkezlerine (Berufsinformationszentrum) başvurunuz. Meslek eğitimi başlamadan önce öğrenci, eğitimi verecek işletmeyle yazılı çıraklık anlaşması imzalar. Anlaşmada eğitimin temel taşları ve hedefleri belirtilir. Meslek eğitim sürecinde maddi desteğe ihtiyacı olan gençler, İş Bulma Ajansı'na meslek eğitim yardımı (Berufsausbildungsbeihilfe) için başvurabilirler.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- İş Bulma Ajansının meslek danışmanlığı
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- İş Bulma Ajansı:
 - www.arbeitsagentur.de, Bürgerinnen und Bürger bölümü, "Ausbildung" alt seçeneği
 - www.planet-beruf.de
 - www.berufenet.arbeitsagentur.de
- Federal Meslek Eğitim Enstitüsü: www.bibb.de, "Berufe" alt seçeneği
- Federal yönetim: www.wir-sind-bund.de

Telefon:

- İş Bulma Ajansı Servis Merkezi:
+49 800 4 5555 00 (Pazartesi - Cuma, 8 - 18 saatleri arası, ücretsiz)

Bilgi materyali:

- İş Bulma Ajansı yayını (www.arbeitsagentur.de adresinden temin edilebilir): **Beruf aktuell – Lexikon der Ausbildungsberufe** (eğitim verilen meslekler sözlüğü)

3. Almanya’da Yüksek Öğrenim

Almanya’da çeşitli yüksek okullar vardır:

- Üniversiteler
- Teknik Yüksek okulları
- Müzik ve Sanat Yüksek okulları
- Pedagoji Yüksek okulları
- Uygulamalı Bilimler Yüksek okulları
- İdari Yüksek okullar

Öğrenim Koşulları

Yüksek okulun türüne göre yüksek okula giriş hakkı veya uygulamalı bilimler yüksek okuluna giriş hakkı (Hochschulreife/Fachhochschulreife) koşulu aranmaktadır. Diploma hakkında yeterlilik kararını üniversitelerin Yabancı Öğrenci Ofisleri (Akademisches Auslandsamt) veya “uni-assist” adlı servis noktaları verir. Yurt dışı sınav performanslarının Almanya’daki öğrenim için kabul edilmelerine ilişkin karar ise yüksek okullar tarafından verilir.

Yüksek okula girme amacıyla Almanya’da diploma alan mülteci, Yahudi veya Alman asıllı göçmen ya da burada yaşayan akrabaları için Otto Benneke Vakfının “Garantiefonds-Hochschulbereich” (Yüksek okul Güvence Fonu) adlı destek programı bulunmaktadır. Bu konuda yakın bilgiyi www.jmd-portal.de adresinin “Bildungsberatung” alt seçeneğinden alabilirsiniz.

Öğrenim Ücretleri

Alman devlet üniversitelerinde lisans eğitimi almak için temel olarak alınan genel bir öğrenim ücreti yoktur. Her üniversite öğrencisi yarıyıl ödentisi denen meblağı ödemek zorundadır. Belirli yüksek lisans programları için öğrenim ücreti olabilir. Özel yüksek okullar oldukça daha yüksek ücrete tabidirler. Öğrenimin tam veya kısmen finansmanını sağlamak amacıyla Alman Devletinin üstün yetenekliler teşvik programı kapsamında veya birçok vakıf tarafından burslar verilmektedir.

İPUCU

Öğrenciler, belirli koşullarda devletten öğrenim desteği (BAföG) alabilirler. Bu desteğin bir kısmı öğrenim bittikten sonra geri ödenmek zorundadır.

Sadece yüksek okullar ve uygulamalı bilimler yüksek okullarında sunulan klasik bölümlerin yanı sıra son yıllarda dual bölümler de sunulmaya başlamıştır. Bu bölümler daha çok uygulamaya yöneliktir. Öğrenci ve şirket arasında genelde farklı meblağlarda bir ödeme de içeren bir sözleşme bağı bulunur.

İPUCU

Federal yönetim de dual bölümler sunmaktadır. Bölümlerin açıklamalarını www.wir-sind-bund.de adresindeki internet sayfasında bulabilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Üniversiteler/Yüksek okulun Eğitim Destek Dairesi (Amt für Ausbildungsförderung)
- Genç Göçmen Danışmanlığı
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- Federal İş Bulma Ajansı: www.arbeitsagentur.de,
Bürgerinnen und Bürger bölümünün, "Studium" alt seçeneği
- İş Bulma Ajansının "abi" adlı internet sitesi:
www.abi.de
- Alman Akademik Değişim Servisi (Deutscher Akademischer Austauschdienst): www.daad.de
- Genç Göçmen Danışmanlığı: www.jmd-portal.de
- Otto Benecke Vakfı: www.obs-ev.de
- uni-assist: www.uni-assist.de
- Yabancı eğitim diplomalarının tanınmasına dair bilgi sistemi:
www.anabin.de
- Federal Eğitim ve Araştırma Bakanlığı: www.bafög.de
- Burslar hakkında genel bilgiler: www.stipendienlotse.de
- Özel yeteneklileri teşvik kuruluşları:
www.begabtenfoerderungswerke.de
- Federal yönetim: www.wir-sind-bund.de

Telefon:

- İş Bulma Ajansı servis merkezi:
+49 800 4 5555 00 (Pazartesi - Cuma, 8 - 18 saatleri arası, ücretsiz)
- Federal Eğitim ve Araştırma Bakanlığı'nın BAFÖG hattı:
+49 800 2236341 (Pazartesi - Cuma, 8 - 20 saatleri arası, ücretsiz)
- Otto Benecke Vakfı: +49 228 8163-0

4. Yetişkin Eğitimi

Almanya'da okul veya üniversite sonrası öğrenim imkânları bulunmaktadır. Yetişkin eğitimi kapsamında genel yeterlilikler edinip okul diploması alabilirsiniz. Gündüz ve akşam verilenlerin yanı sıra evden de katılabileceğiniz kurslar vardır (örneğin Telekolleg veya Fern-universität (açık öğretim)).

Federal İş Bulma Ajansı bu konularda en iyi muhatabınızdır. Telefon rehberlerinde ve Gelbe Seiten® branş rehberinde meslek eğitim ve ilerletme enstitülerini bulabilirsiniz. Halk Yüksek Okulları (Volkshochschule) hemen hemen tüm Almanya'da kurslar sunmaktadırlar.

Örneğin:

- İlerletme programları
- Dil kursları
- Staj yeri temini
- Genç yetişkinler için özel geçiş kursları mümkündür

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızdada:

- İş Bulma Ajansı
- Halk Yüksek Okulu
- Meslek eğitim enstitüleri, meslek ilerletme enstitüleri
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- İş Bulma Ajansı: www.arbeitsagentur.de, Bürgerinnen und Bürger bölümü, "Finanzielle Hilfen" alt seçeneği
- KURSNET – Meslek eğitimi ve meslek geliştirme portalı: www.kursnet.arbeitsagentur.de
- Halk Yüksek Okulları rehberi: www.vhs.de
- Alman eğitim sunucusu: www.bildungsserver.de

IX. Sağlık ve Önlemler

1. Hastalık ve Kaza

Hastalandığınızda, yakınınızdaki bir pratisyen hekime gidebilirsiniz. Size yardımcı olur ve gerekirse uzman bir hekime havale eder.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Hekim tedavisi, hastane ve ilaç masraflarını genelde – ödeyeceğiniz masraf payı – dışında sağlık sigortaları karşılamaktadır. Bundan dolayı yasal ya da özel sağlık sigortanızın olması çok önemlidir.

Almanya'da insanlar, çoğunlukla yasal kuruluşlarda sağlık sigortalıdır. Zira bu belirli bir gelir sınırına kadar zorunludur. Gelirinizin bu sınırı aştığı durumda, dilerseniz sağlık sigortanızı özel bir sigorta kuruluşunda yaptırabilirsiniz (Bu konuda bkz.: Bölüm X – “Banka ve Sigortalar”).

Yazılan ilaçları eczaneden alırsınız. Bu ilaçlar için en fazla on Avro'ya kadar masraf payı ödersiniz, kalanını sigortanız üstlenir. Hekim tarafından yazılan ilaçlar, 18 yaş altı çocuk ve gençler için ücretsizdir. Özel sağlık sigortanız varsa hekim ve ilaç masraflarını önce kendiniz ödersiniz. Faturaları ve reçeteleri sigortanıza ilettiğinizde, yaptığınız masraflar karşılır.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Kaza, acil durum ve muayenehanenin kapalı olduğu zamanlarda rahatsızlandığınızda, acil hekim servisini (ärztlicher Notdienst) ve çok acil durumlarda kurtarma servisini (Rettungsdienst) arayabilirsiniz.

Tüm Almanya için geçerli numaralar şunlardır:

- **Kurtarma servisi: 112**
- **Zehirlenmeler için acil telefon hattı: +49 30 19240**

Eczanelerin de gece ve acil servisleri vardır. Güncel bilgileri yerel gazetelerden alabilirsiniz.

Dilinizde Yardım

Almanca'nız yeterli değil ve dilinizden anlayan bir hekime mi gitmek istiyorsunuz? Yaşadığınız eyaletteki Anlaşmalı Hekimler Birliği bu konuda yardımcı olur: www.kbv.de, “Service/ Arztsuche” seçeneği.

Hekim Sır Yükümlülüğü

Hekimler esasen izniniz olmadan hakkınızda ne bir resmi makama, ne işverenize ne aile fertlerinize ne de başkalarına bilgi veremezler. Bu yasak, kısmen çocuklarınız hakkındaki bilgiler için de geçerlidir. Örneğin 16 yaşındaki kızınızın muayene sonuçları hakkında kadın hekimi, kızınızın rızası olmadan size bilgi veremez.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızda:

- Ev hekimi, pratisyen hekim
- Çocuk hekimi
- Sağlık sigortası

İnternet:

- Federal Sağlık Bakanlığı: www.bundesgesundheitsministerium.de
- Almanya Bağımsız Hasta Danışmanlığı: www.unabhaengige-patientenberatung.de
- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi: www.bzga.de
- Federal Doktorlar Odası: www.bundesaerztekammer.de, “Patienten/Arztsuche” alt seçeneği (eyaletlere göre doktor arama)
- www.aok.de, “Gesundheit/Behandlung/Suche Ärzte & Co” alt seçeneği (yere ve posta koduna göre doktor ve hastane arama)
- www.gkv-spitzenverband.de, “Krankenversicherung/Grundprinzipien/Alle gesetzlichen Krankenkassen” alt seçeneği (kanuni sağlık sigortalarına genel bakış)

E-posta:

- Federal Sağlık Bakanlığı: info@bmg.bund.de

Telefon:

- Federal Sağlık Bakanlığı (Pazartesi - Perşembe, 8 - 18 saatleri arası, Cuma, 8 - 15 saatleri arası):
 - Sağlık sigortası hakkında sorularınız için: **+49 30 340 60 66-01**
 - Hastalık önleyici tedbirler hakkında sorularınız için: **+49 30 340 60 66-03**
 - Sağır ve ağır duyanlar için danışmanlık (yazışma telefonu): **+49 30 340 60 66-09**, İşaret dili telefonu ISDN üzerinden görüntülü telefon: **+49 30 340 60 66-08**

2. Tedbir Muayenesi ve Aşılar

Pek çok hasatlık erken teşhis edildiğinde kolayca tedavi edilebilmektedir. Çocuklar ve yetişkinler için yapılan erken teşhis ve tedbir muayeneleri bu konuda yardımcı olmaktadır. Bu sayede örn. 35 yaş üstü kadın ve erkekler iki yılda bir sağlık muayenesine ("check-up 35") girebilmektedir. Ayrıca kadınların ve erkeklerin belirli kanser hastalıklarının erken teşhisi için düzenli muayene hakkı vardır. Sağlık sigortaları, pek çok tedbir muayenesini ödemektedir. Doktorunuz size bilgi vermekten mutluluk duyacaktır.

Aşı, en etkili ve önemli koruyucu tedbirlerden biridir. Günümüzde aşılar oldukça yan etkiden uzak ve ağır hastalıklara karşı korumaktadır. Aşı yaptırmak Almanya'da isteğinize bağlıdır. Fakat tavsiye edilen kimi koruyucu aşılar da vardır ve masrafları sağlık sigortaları tarafından karşılanmaktadır.

Çocuklar İçin Sağlık Tedbirleri ve Aşı

Enfeksiyonların bebek ve çocuklar için çok tehlikeli olmasından dolayı çocuklarınız henüz altı haftalıkken ilk aşılarını yaptırmalısınız. En geç iki yaşını doldurana kadar çocuklarınız en önemli hastalıklara karşı tamamen aşılanmış olmalıdır.

İPUCU

Almanya'da bebek, çocuk, genç ve yetişkinler için tavsiye edilen aşılar vardır. Bunlar aşı takviminde belirtilmiştir. Bu takvimi Federal Sağlık Aydınlatma Merkezinin www.bzga.de adresli internet sitesinin "Infomaterialien" adlı alt seçeneğinden Almanca ve başka dillerde bulabilirsiniz.

Çocuklar İçin Erken Teşhis Muayeneleri

Almanya'da çocuklar için, doğumdan okul çağına kadar yapılan standart erken teşhis muayeneleri vardır. Bunlar U1 ila U9 muayeneleri olarak adlandırılır. Bu düzenli muayeneler sayesinde çocukların gelişim bozukluklarının ve hastalıklarının erkenden teşhis edilip tedavi edilmesi mümkünleşir. Bu muayenelerin masrafları sağlık sigortaları tarafından karşılanır. Erken teşhis muayenelerinin, çocuklarınız gelişirken belirli zamanlarda yapılması gerekir. Muayeneleri yaptıрма zorunluluğu yoktur. Çocuğunuzun gelişimini desteklemek amacıyla bu muayeneleri düzenli şekilde yaptırmamız tavsiye olunur. Çocuk hekiminden randevu alabilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıızda:

- Ev hekimi, pratisyen hekim
- Sağlık sigortası

İnternet:

- Federal Sağlık Bakanlığı:
www.bundesgesundheitsministerium.de
- Federal Ön Tedbir ve Sağlıklı Yaşam Birliği:
www.bvpraevention.de

- Çocuk Sağlığı hakkında bilgiler:
 - www.bundesgesundheitsministerium.de, A'dan Z'ye konular bölümünde K harfi
 - www.kindergesundheit-info.de "Für Eltern" alt seçeneği

E-posta:

- Federal Sağlık Bakanlığı: info@bmg.bund.de

Telefon:

- Federal Sağlık Bakanlığı:
"Hastalık önleyici tedbirler" hakkında halk telefonu:
+49 30 340 60 66-03 (Pazartesi - Perşembe, 8 - 18 saatleri arası;
Cuma, 8 - 15 saatleri arası)

Bilgi materyali:

- Federal Sağlık Bakanlığı (www.gesundheitsministerium.de adresinde, "Publikationen" alt seçeneğinden temin edilebilir):
 - **Ratgeber zur gesundheitlichen Prävention (Hastalık önleyici tedbirler kılavuzu)**

3. HIV/AIDS Danışmanlığı/Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar (STI) Hakkında Bilgi

Cinsel ilişki sırasında bulaşabilen hastalıklar vardır. Örneğin HIV, hepatit ve frengi. Kondomlar enfeksiyonlara karşı koruyabilir.

HIV enfeksiyonları günümüzde ilaçlarla kolayca tedavi edilebilmektedir. Bu nedenle erken test yaptırmak önemlidir. Cinsel yolla bulaşan diğer hastalıklar (STI) ne kadar erken teşhis ve tedavi edilirse o kadar kolay ve çabuk iyileşmektedir.

İlgili danışmanlık noktalarından veya sağlık müdürlüğünden ücretsiz olarak bilgi edinebilir ve test yaptırabilirsiniz. Danışmanlık ve test, isminizi belirtmeden de yapılabilir.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Sağlık Müdürlüğü
- Pro Familia
- Aids danışma noktaları

İnternet:

- www.aidshilfe.de
- www.aidsberatung.de
- www.gib-aids-keine-chance.de
- Federal Sağlık Bakanlığı:
www.bundesgesundheitsministerium.de
- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi: www.bzga.de,
 - “Themen/Aidsprävention” alt seçeneği
 - “Service/Beratungsstellen/Aids” alt seçeneği
- www.profamilia.de, “Angebote vor Ort” alt seçeneği
 (“pro familia danışmanlık merkezleri” rehberi)

E-posta:

- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi:
telefonberatung@bzga.de (Almanca)

Telefon:

- **Almanca:** Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi:
+49 221 892031 (Pazartesi - Perşembe, 10 - 22 saatleri arası;
Cuma - Pazar, 10 - 18 saatleri arası)
- **Rusça ve Türkçe:** Göçmenler İçin Sağlık Merkezi, Köln:
+49 221 420398-0 (Pazartesi - Perşembe, 8:30 - 17 saatleri arası,
Cuma, 8:30 - 15 saatleri arası)
- **İngilizce, Fransızca ve Portekizce:** VIA-Afrikaherz, Berlin:
+49 30 4224706

Bilgi materyali:

- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi (www.gib-aids-keine-chance.de
adresinden temin edilebilir):
 - **HIV-Übertragung und Aids-Gefahr** (HIV bulaşması ve Aids
tehlikesi) (çok sayıda dilde broşür)
 - **Sexualität, Deine Gesundheit und Du** (Cinsellik, Sağlığın ve Sen)
(çok sayıda dilde broşür)

4. Uyuşturucu ve Bağımlılık Danışmanlığı

Uyuşturucu, alkol, nikotin, ilaç, şans oyunları, yiyecek, internet ve tüketim – birçok şey bağımlılık yapabilir. Her bağımlılık ciddiye alınması gereken bir hastalıktır. Bağımlı kişi ve ailelerine bu yüzden uzman yardımı zorunludur. Acilen bir hekim veya danışmanlığa başvurmak önemlidir. Bağımlılık ne kadar erken tedavi edilirse, iyileşme şansı o kadar yükselir. Birçok oluşum ve oto terapi grubu bu yönde yardımcı olmaktadır.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

İnternet:

- Danışmanlık noktaları hakkında:
 - Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi: www.bzga.de, “Service/Beratungsstellen” alt seçeneği
 - Alman Bağımlılık Sorunları Ana Merkezi: www.dhs.de, “Einrichtungssuche/Online-Suche” alt seçeneği
- www.beratung-caritas.de, “Sucht” alt seçeneği
- Bağımlılık Uzman Birliği: www.sucht.de
- www.drugcom.de, www.kenn-dein-limit.de, www.rauchfrei-info.de, www.spielen-mit-verantwortung.de, www.ins-netz-gehen.de

E-posta:

- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi:
telefonberatung@bzga.de

Telefon:

- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi: Bağımlılıktan korunma danışma hattı: **+49 221 892031** (Pazartesi - Perşembe, 10 - 22 saatleri arası, Cuma - Pazar, 10 - 18 saatleri arası)
- Bağımlılık ve uyuşturucu hattı: **+49 185 313031** (24 saat)

Bilgi materyali:

- Federal Sağlık Aydınlatma Merkezi (www.bzga.de adresinde, “Infomaterialien/Suchtvorbeugung” alt seçeneğinden temin edilebilir)
- Alman Bağımlılık Sorunları Ana Merkezi (www.dhs.de adresinde “Informationsmaterial” alt seçeneğinden temin edilebilir)

5. Engelli İnsanların Katılımı

Alman Devleti, bedensel, zihinsel veya ruhsal engelli insanların toplumsal yaşama eşitlikçi katılımını desteklemektedir. Ağır engelliler iş ve meslek hayatında özel koruma altındadırlar.

Engelli iseniz, Bakım Dairesine (Versorgungsamt) başvurarak engellilik derecenizi belgeleyen (ağır) engelli kimliği alabilirsiniz. Bu belge ile örneğin toplu taşıma araçlarında indirimden faydalanabilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Sağlık Sigortası, Emeklilik Sigortası
- İş Bulma Ajansı
- Yerel yönetimler: Sosyal Hizmetler Dairesi, Bakım Dairesi
- Rehabilitasyon kurumlarının ortak hizmet noktaları

İnternet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı:
 - www.bmas.de, "Themen/Teilhabe von Menschen mit Behinderung und Rehabilitation" alt seçeneği:
 - www.einfach-teilhabe.de
- Federal Hükümet Engelliler Görevlisi: www.behindertenbeauftragter.de
- Alman Emeklilik Sigortası, ortak hizmet noktaları: www.reha-servicestellen.de

E-posta:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: info@bmas.bund.de; info.gehoerlos@bmas.bund.de

Telefon:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (Pazartesi - Perşembe, 8 - 20 saatleri arası):
 - Engelli insanlar için bilgi hattı: **+49 30 221911-006**
 - Sağır ve ağır duyanlar için danışmanlık, yazışma telefonu: **+49 30 221911-016**, İşaret dili telefonu: gebaerdentelefon@sip.bmas.buergerservice-bund.de
 - İşaret dili telefonu: (ISDN görüntülü telefon): **+49 30 188080-805**

Bilgi materyali:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yayınları (www.bmas.de, adresinde "Service/Publikationen" alt seçeneğinden temin edilebilir):
 - CD-ROM: **Informationen für behinderte Menschen (Engelli insanlar için bilgiler)** (birkaç broşürden oluşur)
 - **Ratgeber für Menschen mit Behinderung (Engelli insanlara yardım kılavuzu)**
 - **Rehabilitation und Teilhabe behinderter Menschen (Engelli insanların katılımı ve rehabilitasyonu)** (Almanca, İngilizce ve Fransızca)
 - **Das Gesetz zur Gleichstellung behinderter Menschen (Engelli insanlar için eşit haklar yasası)**

X. Banka ve Sigortalar

1. Para İşleri ve Ödeme Araçları

Almanya'da birçok ödeme artık nakitsiz yapılmaktadır. Bu tür ödemeler için ciro hesabı kullanılmaktadır. Giro hesabı ile ödeme trafiğinin tamamı halledilebilmektedir: hesaba para yatırılabilir (örn. havale veya nakit ödemeler) ve para çekilebilir (örn. nakit çekim, kartlı çekim, havale, borç kaydı, ödeme talimatı). Giro hesabı özellikle de faturaları ödemeye ve düzenli giderleri (kira, elektrik) karşılamaya yarar. Aylık ve maaşlar da doğrudan ciro hesabına havale edilir. Özellikle çalışıyorsanız, bir bankada böyle bir hesap açtırmalısınız.

Ciro hesabı için, seçtiğiniz bir bankaya gidip, şartlar ve ücretler hakkında bilgi edinebilirsiniz. Bunlar bankalar arasında farklılıklar gösterebilir. Gerekli belge ve dokümanlar hakkında da bilgi edininiz.

Krediler

Büyük harcamalar için bankalar sık sık kredi sunar. Ancak banka, ödünç verdiği para için kural olarak çok yüksek faizler alır. Bu nedenle bir kredi almadan önce iyice düşünün. Krediyi belki yıllar boyunca geri ödemek zorunda kalacağınızı ve gelirinizin değişebileceğini düşünün. Eksiksiz bilgi edinin ve teklifin ciddi olup olmadığını kontrol edin, her zaman başka tekliflerle karşılaştırın.

İPUCU

Aldığınız krediyi ödeyemeyecek duruma düşerseniz, acilen uzman yardımına başvurunuz. Yakınızdaki Borçlu Danışmanlığına başvurabilirsiniz. Yetişkin Göçmen Danışmanlığının elemanları da size yardımcı olurlar.

Ciro Hesap Kredisi

Bankanız, ciro hesabınızdan, para olmadığı halde belli bir sınıra kadar para çekme imkânı sunar. Buna Almanya'da "Dispositionscredit" veya "Überziehungskredit" adı verilir. Bu sayede kısa vadeli maddi sıkışıklıklarda bir rahatlama yaşarsınız. Buna karşılık bu tür kredilerin faizleri, olağan kredilere göre çok daha yüksektir ve sadece kısa süreli borçlanmalar için kullanılmalıdır.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Tüketiciyi Koruma Merkezleri
- Sparkasse ve Bankalar

İnternet:

- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği:
www.verbraucherzentrale.de

Telefon:

- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği: **+49 30 25800-0**

2. Yasal Sosyal Sigorta

Alman Sosyal Sigortası hastalık, işsizlik, yaşlılık ve bakıma muhtaçlık gibi haller ve sonrası için maddi güvence sağlamaya yönelik yasal bir sigorta sistemidir. Amacı, her kişiye belirli bir hayat standardını sağlamak ve iş hayatını bitiren insanlara emeklilik geçimini sağlamaktır.

Sosyal sigorta zorunlu bir sigortadır. Aylık primlerin yarısı işveren, diğer yarısı da maaştan doğrudan kesilme yoluyla çalışan tarafından ödenir. İstisna olarak çalışanlar işverenden daha çok sağlık sigortası primi öderler, buna karşılık işverenler de kaza sigortası primlerini tamamen üstlenirler. Bu primler sayesinde Sosyal Sigortanın çeşitli imkânlarından yararlanmaya hak kazanırsınız.

Sigorta primleri gelire göre ödenir. Sağlık ve emeklilik sigorta primleri belirli bir gelir düzeyinden sonra artmaz (azami kazanç sınırı).

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

İnternet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: www.bmas.de,
“Themen/Soziale Sicherung” ve “Themen/Rente” menü seçenekleri
- Alman Sosyal Sigorta Sisteminin çatı kuruluşları:
www.deutsche-sozialversicherung.de

E-posta:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: info@bmas.bund.de

Bilgi materyali:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (www.bmas.de,
“Publikationen” alt seçeneğinden temin edilebilir):
 - **Soziale Sicherung im Überblick (Sosyal sigorta hakkında genel bilgiler)** (Almanca, İngilizce, Fransızca, İtalyanca, İspanyolca ve Türkçe)
 - **Sozialhilfe und Grundsicherung (Sosyal Yardım ve Asgari Geçim)**

Emeklilik Sigortası

Her çalışan prensip olarak yasal emeklilik sigortalıdır. Emeklilik sigortası sayesinde yaşlılığınız maddi güvence altına alınmıştır. Emeklilik, 2012 yılına kadar 65 yaşında başlamaktadır. Bu yıldan sonra emeklilik yaş sınırı 2029 yılına kadar kademeli olarak 67 yaşına çıkarılacak ve 1964 doğumlular için geçerli olmaya başlayacaktır. Fakat o zaman da bazı istisnalar olacaktır (örneğin emeklilik sigorta primlerini çok uzun süre ödemiş olanlarda olabileceği gibi). Emeklilik sigortası, emeklilik yaşına gelmeden hastalık veya engellilik dolayısıyla iş hayatından kopduğunuzda, tam gün çalışmadığınızda veya dul veya yetim kaldığınızda da yardımcı olur.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Emeklilik maaşı, çalışırken elde ettiğiniz gelirden daha düşüktür. Hayat standardınızı devam ettirmek için, yasal emeklilik sigortanızı özel bir sigortayla takviye edebilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yerel yönetimler: Sigorta Dairesi (Versicherungsamt)
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri
- Alman Emeklilik Sigorta Sisteminin bilgi ve danışma noktaları

İnternet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: www.bmas.de,
“Themen/Rente” alt seçeneği
- Alman Emeklilik Sigortası:
www.deutsche-rentenversicherung.de
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği:
www.verbraucherzentrale.de,
“Themen/Versicherung” alt seçeneği

E-posta:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: info@bmas.bund.de
- Alman Emeklilik Sigortası:
info@deutsche-rentenversicherung.de

Telefon:

- Alman Emeklilik Sigortası servis telefonu:
+49 800 10004800 (Pazartesi - Perşembe: 7:30 - 19:30 saatleri arası,
Cuma: 7:30 - 15:30 saatleri arası, ücretsiz)
- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın “emeklilik” konu-
sunda halk telefonu: **+49 30 221 911-001**

Bilgi materyali:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı broşürleri (www.bmas.de, "Publikationen" alt seçeneğinden temin edilebilir):
 - **Ratgeber zur Rente (Emeklilik Kılavuzları)**
 - **Erwerbsminderungsrente (Malulen Emeklilik)**
 - **Zusätzliche Altersvorsorge (Ek Emeklilik Sigortası)**

Sağlık Sigortası

Yasal sağlık sigortanız, sizin ve ailenizin hastalandığı durumlarda yardımcı olur. Buna ilaveten, sağlık için tedbir muayenelerini (dış hekiminde olduğu gibi) öder, rehabilitasyon tedavi ve çocuklarınızın doğum masraflarını üstlenir. Uzun süreli hastalık dolayısıyla çalışamadığınız durumlarda kesilen gelirinizin telafisi için hastalık parası öder.

Belirli bir gelir sınırına (genel veya özel yıllık toplam gelir sınırı) kadar çalışanlar için yasal sağlık sigortası zorunludur. Bu sınırın üstünde yasal mı yoksa özel bir sağlık sigortasına mı üye olmak istediğinize karar verebilirsiniz. Bu iki seçenektan birini seçmelisiniz. Sağlık sigortası korumasından tamamen feragat etmek mümkün değildir.

İPUCU

Serbest olarak çalıştığınızda da yasal ile özel sigorta arasında tercih hakkınız bulunmaktadır. Özel sigorta primleri ve performansları, şirketler ve tarifeler arasında büyük farklılıklar göstermektedir. Bu yüzden kapsamlı ve dikkatli bir karşılaştırma yapmanız gerekmektedir. Yetişkin Göçmen Danışmanlığının çalışanları da size yardımcı olmaktadır.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Sağlık Sigorta Kurumları ve Sigorta Daireleri
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri

İnternet:

- Federal Sağlık Bakanlığı:
www.bundesgesundheitsministerium.de
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği:
www.verbraucherzentrale.de, www.vzbv.de
- Yasal Sağlık Sigortaları Birliğinin yasal sağlık sigortaları hakkında genel bilgi:
www.vdek.com, “Mitgliedskassen” menü seçeneği

E-posta:

- Federal Sağlık Bakanlığı: **info@bmg.bund.de**

Telefon:

- Federal Sağlık Bakanlığı: “Sağlık sigortası” konusunda halk telefonu: **+49 30 3406066-01**
(Pazartesi - Perşembe, 8 - 18 saatleri arası, Cuma, 8 - 15 saatleri arası)

Bilgi materyali:

- Federal Sağlık Bakanlığı (**www.gesundheitsministerium.de**, “Publikationen” alt seçeneğinden temin edilebilir):
 - **Gesundheitspolitische Informationen (Sağlık politikasına dair bilgiler)**

Bakım Sigortası

Yaşlılık veya hastalıktan dolayı gereksinimlerinizi tek başınıza karşılayamadığınız ve bakıma muhtaç olduğunuz hallerde bakım sigortası yardımcı olur. Akrabalarına bakan insanları da danışmanlık ve maddi kaynaklarla destekler. Bakım sigortasının hizmetlerinden yararlanmak için dilekçe vermeniz gerekmektedir.

Yasal sağlık sigortalıysanız otomatikman bakım sigortalısınızdır. Özel sigortalıların ek olarak bakım sigortası da yaptırmaları zorunludur.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Sağlık Sigorta Kurumları ve özel sigortalar
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri

İnternet:

- Federal Sağlık Bakanlığı:
www.bundesgesundheitsministerium.de
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği:
www.verbraucherzentrale.de, www.vzbv.de

E-posta:

- Federal Sağlık Bakanlığı: **info@bmg.bund.de**

Telefon:

- Federal Sağlık Bakanlığı: “Bakım sigortası” konusunda halk telefonu: **+49 30 3406066-02**
(Pazartesi - Perşembe, 8 - 18 saatleri arası; Cuma, 8 - 15 saatleri arası)

Bilgi materyali:

- Federal Sağlık Bakanlığı (**www.gesundheitsministerium.de**, “Publikationen” alt seçeneğinden temin edilebilir):
 - **Ratgeber zur Pflege: Alles was Sie zur Pflege wissen müssen**
(Bakım kılavuzu: Bakım hakkında bilmeniz gerekenler)

Kaza Sigortası

Yasal kaza sigortası, iş kazası veya işten kaynaklanan hastalıklar sonrası oluşan maddiyet ve sağlık sorunlarında size ve ailenize yardımcı olur. İşe veya okul ile ev arası gidiş gelişlerde oluşan kazalar da iş kazası sayılırlar.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- İşveren, Kaza Sigorta Kurumları

İnternet:

- Federal Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı: www.bmas.de
- Alman Yasal Kaza Sigorta Kurumu (DGUV) – Meslek kooperatifleri ve kaza sandıklarının çatı kuruluşu: www.dguv.de, “Beschäftigte” alt seçeneği

İşsizlik Sigortası

Almanya’da istemeden işsiz kalanlar ortada kalmaz, devlet tarafından desteklenirler. Destek sadece maddi olarak verilmez. Federal İş Bulma Ajansının iş arama hizmetinden yararlanabilir, gerekli hallerde iş hayatına yeniden giriş tedbirlerinden (meslek eğitimi ve ilerletme eğitimi) ve teşviklerden yararlanabilirsiniz.

İşsizlik Parası

En az on iki ay sigortalı çalışma sonrası işinizi kaybederseniz, başvuru üzerine işsizlik parası alabilirsiniz. Federal İş Bulma Ajansı koşulları yerine getirdiğinize karar verdikten sonra azami on iki ay, 50 yaş üzerindeyseniz azami 15 ay, 55 yaş üzerindeyseniz azami 18 ay ve 58 yaş üzerindeyseniz azami 24 ay boyunca işsizlik parası alma hakkınız bulunmaktadır.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Haberdar olduğunuz takdirde, işsiz kalmadan en geç üç ay önce bulunduğunuz yerin İş Bulma Ajansına iş aradığınızı bildirmek zorundasınız. Gecikme halinde, işsizlik parasının kesildiği ceza süresi uygulanabilir. İşsiz kalacağınızı geç öğrendiğiniz takdirde, haber aldıktan en geç üç gün sonra başvurmanız gerekir.

Uzun Süreli İşsizlik. İşsizlik Parası II

Yukarıda belirtilen sürelerden daha uzun süren işsizliklerde de yardım alma hakkınız vardır. İşsizlik Parası II (Arbeitslosengeld II) yardımı, çalışabilir olup uzun süreden beri işsiz ve ihtiyaçlı olanlara ödenir. Hatta çalışarak edindiği gelire geçinemeyen kişiler ve birlikte yaşayan aile bireyleri de bu yardımı alabilirler. İşsizlik Parası II, işsizlik devam ettiği ve yaşamınızı idame ettirmek için yeterli geliriniz olmadığı sürece ödenir.

İşsizlik Parası II ve düzenlemeleri hakkında Federal İş Bulma Ajansından kapsamlı bilgi alabilirsiniz. Ayrıca Yetişkin Göçmen Danışmanlığı çalışanları da bu konuda size yardımcı olurlar.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- İş Bulma Ajansı
- İş Merkezi (Jobcenter)
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- Federal İş Bulma Ajansı: www.arbeitsagentur.de

Telefon:

- İş Bulma Ajansı Servis Merkezi: **+49 800 4 5555 00**
(Pazartesi - Cuma, 8 - 18 saatleri arası, ücretsiz)

Bilgi materyali:

- Federal İş Bulma Ajansı (www.arbeitsagentur.de, "BA-Bestellservice" alt seçeneğinden temin edilebilir):
 - Önemli dilekçe formlarının Türkçe ve Rusça tercümelerini Federal İş Bulma Ajansının www.arbeitsagentur.de adresindeki "Bürgerinnen und Bürger/Arbeit und Beruf/Arbeits-/Jobsuche/Arbeit in Deutschland/Migrantenberatung" alt seçeneğinden indirebilirsiniz.

3. Eşya Sigortası ve Kişisel Sigortalar

Yasal sigortaların yanında sayısız özel sigorta imkânı vardır. Örneğin:

- Özel mali mesuliyet sigortası
- Ev ve eşya sigortası
- Maluliyet sigortası
- Hayat sigortası
- Motorlu taşıt mali mesuliyet sigortası

Her sigorta haliyle ücretlidir. Sigorta anlaşması yapmadan önce, hangisine gerçekten ihtiyacınız olduğunu iyice düşünmelisiniz. Araba veya motorsikletiniz için motorlu taşıt sigortası yaptırmanız zorunludur. Özel mali mesuliyet sigortası (Privathaftpflichtversicherung) ise en önemli sigortalardan biridir. Kazayla başkasına verdiğiniz maddi zararı karşılar.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınızdada:

- Tüketiciyi Koruma Merkezleri
- Sigorta Şirketleri

İnternet:

- Federal Mali Hizmetler Denetim Dairesi: www.bafin.de
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği:
www.verbraucherzentrale.de

Telefon:

- Federal Mali Hizmetler Denetim Dairesi'nin tüketici hattı:
+49 228 29970299 (Pazartesi - Cuma: 8 - 18 saatleri arası)
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği: **+49 30 25800-0**

XI. Alışveriş ve Tüketici Hakları

1. Alışveriş ve Ödeme

Gıda ve güncel ihtiyaç ürünlerini gıda marketlerinden, alışveriş merkezlerinden veya özel mağazalardan satın alabilirsiniz. Fakat aynı veya benzer şeylerin değişik yerlerde, değişik fiyatlarla satılabileceğini unutmayınız. Özel indirimler genelde kısa süre için geçerlidir. Bu yüzden kalite ve fiyatları karşılaştırmanız çok faydalı olacaktır.

Yüksek fiyatlı ürün almadan önce, almak istediğiniz ürün kategorisindeki test raporlarını okumanızda da yarar vardır. Bu çeşit bilgileri ve kalite notlandırmalarını basından, özel dergilerden veya Alman Ürün Test Vakfının (Stiftung Warentest) ve Tüketicileri Koruma Merkezlerinin internet sitelerinden alabilirsiniz.

Açılış Saatleri

Almanya'da alışveriş yerleri aynı saatlerde açık olmazlar. Eyaletlere göre bu zamanlar farklıdır. Genelde mağaza ve marketler saat 9 ila 20 arası açık olurlar.

Alışverişte Ödeme

Almanya'da her yerde nakit ödeme yapabilirsiniz. Nakitsiz ödeme de çeşitli şekilde yapılabilir. Bir bankada ciro hesabınız olması halinde size genellikle ödemelerinizi yapabileceğiniz bir ciro kart veya bir kredi kartı verilecektir (bazıları ücretli). Ödenen meblağ otomatikman hesabınızdan kesilir (bu konuda bkz. X. Bölüm – “Banka ve Sigortalar”).

İnternette Alışveriş

Günümüzde artık çoğu ürünü internet üzerinden almak mümkündür. Fakat internette her satılan ve satana güvenilemez. Bu nedenle internet alışveriş ve açık arttırmalarında çok dikkatli olmanız gerekir. En emniyetlisi, örneğin ürün geldikten sonra ödemesi yapılan veya fatura ederi rızanızla hesabınızdan çekilen (Lastschrift) alışverişlerdir (bu konuda bkz. X. Bölüm – “Banka ve Sigortalar”). Bunun avantajı, hesabınızdan çekilen ödemeler için sekiz hafta içinde kural olarak parayı bankadan geri alma hakkınız olmasıdır.

İPUCU

İnternette dolandırıcılık mağduru olursanız, vakit kaybetmeden polise gidip şikayetçi olmanız ve söz konusu internet sitesinin sunucusunu haberdar etmeniz gerekir. Dolandırıcıların yakalanabilmesi için her gün önemlidir.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Şans Oyunlarında Dikkat

Adresiniz istendiğinde dikkatli olunuz. Şans oyunları çoğu kez adres toplamak için düzenlenmektedir. Ardından posta, e-posta ve telefon yoluyla yığınla reklam gelir. Çoğu insan da bundan rahatsızlık duyar. Müşteri ve bonus kartları da çoğu kez reklam için adres toplama amacıyla verilmektedir.

2. Garanti ve Sağlamlık Teminatı

Her satıcı, alıcının ürünü kusursuz bir halde almasını sağlamakla yükümlüdür. Alıcı, satın aldığı üründe ilk iki yıl içinde satın alım esnasında bulunduğu bariz olan hata ve bozukluklara karşı yasal garanti hakkına sahiptir. Bu hak özel indirimli ürünler için de geçerlidir. Kullanımdan dolayı oluşan yıpranma tabii ki bu garanti kapsamına dahil değildir. Satıştan sonraki ilk altı ayda ortaya çıkan hatalarda, satıcının, ürünü hatasız sattığını ispat yükümlülüğü vardır. Bu süre geçmişse, aksini ispat yükümlülüğü alıcıya geçer.

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Garanti ve Sağlamlık Teminatı aynı şeyler değildir. Garanti, üreticinin isteğine bağlıdır ve tarafından, ürünün belli özelliklere sahip olduğuna ve/veya belli bir zamana kadar iş göreceğine dair verilen bir sözdür.

İPUCU

Almış olduğunuz ürünü defo nedeniyle veya değiştirmek için geri götürdüğünüzde, orijinal paketinde olması zorunlu değildir. Satın aldığımız her şeyin paketini saklamanızı kimse sizden isteyemez. Kasa fişi de her zaman gerekli değildir. Fiş, ürünün nereden ve ne zaman alındığını kanıtlamayı kolaylaştırmaktadır. Kanıt olarak fiş yerine bir şahit veya hesap dekontu da yeterlidir.

Satın Alınan Ürünü Değiştirme

Değiştirme, ürünün hatasız olduğu durumlarda satıcının isteğine bağlıdır.

3. “Evlerde Satış” ve Mektup, Faks, E-posta Yoluyla ya da İnternette Yapılan Satış Anlaşmaları

Kapıda veya evde, telefonda ve internette çoğu kez fazla düşünülmeden satış anlaşması yapılmaktadır. Bu nedenle, prensip olarak bu gibi satışlarda 14 günlük süre içinde anlaşmadan geri çekilme hakkınız vardır. Böylece anlaşma geçersiz olur ve neden bildirme yükümlülüğünüz de yoktur. Ancak kanıt teşkil etmesi açısından yazılı olarak (yani örn. mektup, faks veya e-posta yoluyla) geri çekilmeniz önerilir. Bu konuda sorun yaşayacak olursanız, Tüketicileri Koruma Merkezine (www.verbraucherzentrale.de) başvurabilirsiniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu kural genel olarak aşağıdaki hususlarda geçerlidir:

- İş yeri, özel mekân, telefonda, sokakta ve toplu taşıma araçlarında yapılan anlaşmalar
- Ticari alanlarda yapılan, fakat öncesinde şirket tarafından şahsen ve bireysel olarak ticari alanın dışında sizinle görüşme yapılan (satış) sözleşmeleri
- İnternette yapılan (satış) anlaşmalar(ı)
- Katalogdan yapılan siparişler
- Mektup, faks veya e-posta yoluyla yapılan anlaşmalar
- Satış amaçlı yolculuklarda (promosyon seyahati de denir) yapılan anlaşmalar.

Prensip olarak hiçbir zaman tamamen kavramadığınız bir şeyin altına imza atmayınız. Her satın alıştan önce, geri çekilme koşulları ve istisnalar (örneğin otel rezervasyonları) hakkında ayrıntılı bilgi edininiz. Genelde en fazla 14 günlük süreniz vardır. Bu yüzden, anlaşmayı feshetmeyi düşündüğünüz durumlarda vakit geçirmeden kararınızı yazılı olarak bildirin.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- 16 eyalete dağılmış bulunan Tüketiciyi Koruma Merkezlerinin yaklaşık 200 şubesi
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Televizyon, internet ve gazetelerdeki ürün testleri; özellikle “Stiftung Warentest” in “test” adlı dergisi

İnternet:

- Stiftung Warentest (Ürün Testi Vakfı): www.test.de
- Federal Adalet ve Tüketicileri Koruma Bakanlığı:
www.bmju.de
- Tüketiciyi Koruma Merkezleri Federal Birliği (16 eyaletin Tüketiciyi Koruma Merkezinin ve tüketici haklarıyla ilgili 26 diğer oluşumun çatı kuruluşu): www.vzbv.de
- aid Infodienst e. V. (tarım, gıda ve beslenme konularında bilgi servisi):
www.aid.de
- Alman Beslenme Cemiyeti (DGE): www.dge.de

Bilgi materyali:

- **Verbraucherschutz kompakt – guter Rat in Alltagsfragen** (Tüketici hakları - Gündelik sorular için yararlı bilgiler) (broşürü) (www.bundesregierung.de, “Service/Infomaterial der Bundesregierung” alt seçeneğinden temin edilebilir)

XII. Örgüt ve Organizasyonlar

1. Dernek ve Federasyonlar

Almanya'da, ortak amaç ve eğilime sahip insanların bir araya gelerek oluşturdukları, 500.000'den fazla dernek, kulüp ve federasyon vardır. Birçok insan ücret almadan, yani fahri olarak dernekte çalışmaktadır ya da sadece üye olarak kayıtlıdır. Bunların arasında çocuk ve gençler de bulunmaktadır. Dernek veya kulüp üyesi olarak, derneğin etkinliklerinden faydalanabilir ve sizinle ortak eğilimlere sahip insanlarla tanışabilirsiniz. Bazı dernekler küçük bir üyelik aidatı almaktadır.

Dernek, kulüp veya federasyonların kurulma amaçları çeşit çeşittir. Örneğin:

- Spor kulüpleri
- Müzik cemiyetleri
- Sosyal faaliyet dernekleri

- Gençlik kulüpleri
- Ebeveyn dernekleri
- Hayvanları koruma dernekleri
- Sanat cemiyetleri
- Açıcılık dernekleri
- Bilgisayar dernekleri

İPUCU

Yakınındaki insanlarla iletişim kurmayı seven ve onlar için bir şeyler yapan kişi, yeni çevresiyle daha çabuk kaynaşır. Bu nedenle yörenizdeki derneklerden birine katılmaktan çekinmeyiniz.

Bir derneğe katılmak ve üye olmak istiyor, fakat yaşadığınız yerde hangi dernekler olduğunu bilmiyorsanız Vatandaş Dairesi/Danışma ve oturduğunuz yerin internet sayfası size bilgi verebilir. Bazı spor kulüpleri, Almanya'ya yeni gelen kişilere yönelik fırsatlar sunmaktadır. Size yeni gruplara katılmayı kolaylaştırmaya çalışırlar ve sporun ötesinde gündelik sorular için de bilgi verirler. Bu destek derneklerini ve Alman Olimpik Spor Federasyonunun “Spor ile Uyum” programına dair daha fazla bilgiyi www.integration-durch-sport.de adresinde bulabilirsiniz.

İPUCU

Birçok dernek, federasyon ve kendi kendine yardım grupları ailelere destek olmaktadır. Çocuklarla, güncel yaşamla, hastalıkla ve daha sayısız konuyla ilgili sorunlarda destek alabilirsiniz. Yakınıızda faaliyet gösteren oluşumlar hakkında bilgi edininiz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Vatandaş Dairesi/Danışma
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- www.vereinsverzeichnis.eu
- www.verbandsforum.de

2. Göçmen Organizasyonları

Almanya'da göçmen kökenli insanların oluşturduğu sayısız oluşum bulunmaktadır. Bunların çoğu yerel düzeyde ve fahri olarak faaliyet göstermektedirler. Bunun dışında Almanya genelini kapsayan kimi çatı kuruluşları da vardır. Küçük, büyük, yerel veya tüm Almanya'da faaliyet gösteren bu derneklerin çoğu göçmenlerin uyumu için çaba göstermektedir. Burada, çocukların eğitimi için çalışan, göçmen kökenli ebeveyn derneklerinin işlevi büyük önem taşımaktadır.

Göçmen oluşumlarının genelde göçmenlik konularında deneyimleri bulunmakta olup, Almanya'ya yeni gelen insanlara uyum konusunda özellikle yardımcı olabilmektedirler.

Göçmenler arası çeşitli farklılıklar olduğu gibi, oluşumları da çeşitlidir:

- Boş zaman ve spor dernekleri
- Kültür dernekleri
- Din dernekleri ve toplulukları, cemaatler
- İşçi dernekleri
- Siyasi dernekler
- Öğrenci birlikleri
- Girişimci dernekleri
- Ebeveyn dernekleri

Göçmen oluşumlarının faaliyetleri de çok çeşitlidir. Örneğin:

- Çevirmenlik hizmetleri
- Danışmanlık
- Etkinlikler
- Kurs ve ek eğitim programları
- Eğitimle ilgili aktiviteler, örneğin çocuklara ev ödev yardımı, gibi
- Ebeveyn eğitimi
- Uyum projeleri

Bunun yanında üyelerinin çıkarlarını savunur ve onlar için çalışırlar. Gün geçtikçe siyasi, ekonomik ve idari alanlarda önemli muhatap olmaktadır.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Göçmen oluşumlarının yerel büroları
- Şehriniz veya beldenizin uyum görevlisi veya yerel göçmen bürosu
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- Federal Göçmen ve Mülteci Dairesi:
www.bamf.de/migrantenorganisationen
- Federal Aile, Yaşlı, Kadın ve Gençlik Bakanlığı:
www.migrantinnenforum.de
- Göçmen Federasyonları Federal Çalışma Grubu:
www.bagiv.de
- Deutscher Paritätischer Wohlfahrtsverband – Gesamtverband e. V.
(Alman Eşitlikçi Sosyal Yardım Genel Federasyonu):
www.migration.paritaet.org, “Migrantenorganisationen” alt seçeneği

XIII. Almanya'da Yaşam

1. Siyasi ve Hukuki Düzen

Federal Almanya Anayasasının adı Almandada "Grundgesetz"tir ve Almanya'da yaşamın en önemli hukuki temelini oluşturmaktadır.

Temel Haklar

Anayasa'nın 1 ila 19. maddeleri bireylerin temel ve devlete karşı haklarını düzenler. Bunların en önemlileri şunlardır:

- İnsan onurunun korunması
- Yaşam ve bedensel şiddete karşı korunma hakkı
- Kanunlar önünde eşitlik
- İnanç özgürlüğü
- Düşünce özgürlüğü
- Toplanma özgürlüğü
- Meslek icra özgürlüğü
- Mülkiyet ve miras özgürlüğü
- Basın özgürlüğü

Anayasanın 20. maddesinde ise Federal Almanya'nın siyasi düzeninin ana hatları belirtilmektedir:

- Federal devlet
- Demokrasi
- Hukuk devleti
- Sosyal devlet

Federal devlet

Almanya aşağıdaki 16 eyaletten oluşan federal bir devlettir:

- Baden-Württemberg
- Bavyera
- Berlin
- Brandenburg
- Bremen
- Hamburg
- Hessen
- Mecklenburg-Vorpommern
- Aşağı Saksonya
- Kuzey Ren Vestfalya
- Rheinland-Pfalz
- Saarland
- Saksonya
- Sachsen-Anhalt
- Schleswig-Holstein
- Thüringen

Demokrasi

Almanya, demokratik bir devlettir, yani devletin egemenliği halktan gelir. Halk bu gücünü:

- Seçimler
- Oylamalar
- Yasama organı (parlamento)
- Yürütme organları (hükümet ve idari kurumlar)
- Yargı (mahkemeler) yoluyla veya sayesinde kullanır.

Federal Meclis (Bundestag) halkın seçilmiş temsilciliğidir.

Sosyal devlet

Almanya sosyal bir devlettir. Prensip olarak herkes çalışarak geçimini sağlar. Bunu hiç veya kısmen yapamayan kişilere devlet yardımcı olur, yani eşitsizlikleri giderir. Devletin birçok sosyal desteği bulunmaktadır. Bunların en önemlilerinden üçü Sosyal Sigorta Sistemi, İşsizlik Yardımı II (bkz.: Bölüm X – “Banka ve Sigortalar”) ve Çocuk Parasıdır (bkz.: Bölüm VII – “Çocuklar ve Aile”).

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

İnternet:

- Federal Siyasi Eğitim Merkezi: www.bpb.de

Bilgi materyali:

- Federal Siyasi Eğitim Merkezi (www.bpb.de, “Shop” alt seçeneğinden temin edilebilir)

2. Siyasi Partiler ve Siyasi Katılım

Siyasi Partiler

Her kişi (yerel, eyalet düzeyinde veya federal düzeyde) siyasete etki yapmak amacıyla Almanya'nın siyasi yaşamına katılabilir. Bunun en önemli yolları dernek ve federasyonlara, vatandaş girişimine, sendikalara ve siyasi partilere katılmaktır.

Siyasi Partiler yerel, eyalet, federal ve Avrupa düzeyindeki parlamentolar için adaylar belirlerler. Bunlar

- Belde ve şehir meclisleri
- Eyalet Meclisi
- Federal Meclis
- Avrupa Parlamentosu'dur.

Her siyasi parti değişik görüş ve programa sahiptir. Partilerin internet sitelerine girip değişik konulardaki yaklaşımlarını öğrenebilirsiniz.

Seçimler

Almanya'da seçimler genel, dolaysız, hür, eşit ve gizlidir. Bunun anlamı şudur:

- **Genel:** Her Alman vatandaşı, 18 yaşından itibaren seçme seçilme hakkına sahiptir.
- **Dolaysız:** Halk vekillerini seçici kurul olmaksızın doğrudan seçer.
- **Hür:** Hiç kimse bir seçmene tercihi konusunda baskı yapamaz. Seçime katılma zorunluluğu yoktur.
- **Eşit:** Verilen her oy eşit değerdedir.
- **Gizli:** Her seçmen kapalı oy kullanır ve tercihi gizli kalır. Sadece toplu sonuç açıklanır.

Alman Vatandaşlığına sahipseniz, seçimlere katılabılırsınız. Başka bir AB ülkesi vatandaşı olarak üç aydan fazla Almanya'da yaşıyorsanız belediye meclisleri ve Avrupa Parlamentosu seçimlerine katılabılırsınız.

Federal Meclis ve çoğu eyalet meclis seçimleri şu yöntemle yapılır: Her seçmenin, birinci ve ikinci oy olmak üzere, çifte oyu vardır. Birinci oyla seçmen, çoğunluk sistemine göre, seçim bölgesinden bir adayı seçer. İkinci oyla ise, nispi seçim sistemine göre, parti listesini seçer. İkinci oy, meclis dağılımını belirlemesi dolayısıyla daha önemlidir. Belediye ve belde seçimlerin yöntemleri eyalet kanunlarıyla düzenlenir. Bu yüzden eyaletler arası farklılıklar gösterebilir, ama başta belirtilen prensipler dahilinde (genel, dolaysız, hür, eşit ve gizli) düzenlenmiştir.

3. Uyum (Danışma) Meclisleri

Hemen hemen her belde ve şehirde göçmenlerin siyasi temsilciliğini yapan uyum (danışma) meclisleri bulunmaktadır. Bazı yerlerde adları yabancılar veya göçmen meclisi olarak da geçer. Bu konseyler belediye meclislerine, göçmenler ve uyum konularında danışmanlık yaparlar. Birçok belde ve şehirde dilekçe sunma ve konuşma hakları da vardır.

Bunun dışında sosyal, kültürel ve mültecilik hukuku gibi önemli konularda göçmenlere doğrudan yardımcı olurlar.

Uyum (danışma) konseyleri genelde belde veya şehirde ikamet eden göçmenler tarafından seçilirler.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yerel uyum konseyinin bürosu
- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Genç Göçmen Danışmanlığı

İnternet:

- Federal Göçmen ve Uyum Konseyi:
www.bundesintegrationsrat.de

4. Dini İnanç

Almanya Anayasası insanların dini inançlarını güvence altına alır. Din hürriyeti, dini inancını başkalarıyla beraber özgürce seçmeyi ve inanmayı fakat aynı zamanda dinsiz olmayı da kapsar. Din hürriyetinin özü, tüm dini inançların eşit muameleye tabi tutulmasıdır. Bundan dolayı anayasaya göre devlet kilisesi yoktur. Devlet dinlere karşı eşit mesafede durmak zorundadır ve ne bir inanca imtiyaz verebilir ne de zorluk çıkarabilir. Fakat devletle değişik dini topluluklar arasında karşılıklı saygıya dayanan işbirliği vardır.

Almanya halkının büyük çoğunluğu Hıristiyanlık dinine inanmaktadır: yaklaşık 24 milyondan fazla kişi Katolik Kilisesine, neredeyse bir o kadar da Protestan Kilisesine bağlıdır. Ortodoks Hıristiyanlar, Müslümanlar, Yahudiler, Budistler de Alman toplumunun parçalarıdır. Müslümanlar dört milyonluk nüfus payıyla üçüncü büyük inanç topluluğunu oluştururlar.

Pazar ve bayram günleri kanunlarında Noel ve Paskalya gibi Hıristiyan bayramları düzenlenmiştir. Bazı eyaletlerde, başka dine mensup çocuklara dini bayram günlerinde tatil verme imkânı da bulunmaktadır.

Ebeveynler, çocuklarını din dersine göndermekte serbesttirler. Genelde okullarda Katolik ve Protestanlara yönelik din dersi verilir. Lüzum üze-

rine Hıristiyan-Ortodoks veya Yahudiler için de din dersi verilmektedir. Batıdaki birçok eyalette Almanca İslam dini dersi denenme aşamasındadır ve genişletilmesi planlanmıştır.

İPUCU

Verilen din dersleri ve düzenlemeler hakkında çocuğunuzun öğretmenlerine soru yöneltebilirsiniz.

Buradan Bilgi Alabilirsiniz

Yakınıınızda:

- Yetişkin Göçmen Danışmanlığı
- Kiliseler ve Dini Cemaatler

İnternet:

- Almanya Protestan Kilisesi: www.ekd.de
- Almanya Katolik Kilisesi: www.katholisch.de
- Almanya Ortodoks Kiliseleri: www.kokid.de
- Almanya Yahudiler Merkez Konseyi: www.zentralratjuden.de
- Diyanet İşleri Türk İslam Birliği (DİTİB): www.ditib.de
- İslam Kültür Merkezleri Birliği (VİKZ): www.vikz.de
- Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu (AABF): www.aabk.info
- Almanya Müslümanlar Merkez Konseyi (ZMD): www.islam.de
- Almanya İslam Konferansı (DİK): www.deutsche-islam-konferenz.de

Dizin

AB kalıcı oturma izni:	26, 28
AB Mavi Kart:	26, 30, 31
AB vatandaşı:	24, 25, 27
Abitur:	75
Acil durum:	85, 128
Aids danışmanlığı:	90
Aile (eş) birleşimi:	10, 11
Aile Sandığı:	65, 66, 67
Alışveriş:	12, 23, 106, 107
Alman asıllı göçmen:	1, 24, 26, 39, 80
Anayasa:	33, 116, 121
BAföG:	81, 82
Bağımlılık danışmanlığı:	91
Bakım sigortası:	48, 103
Borçlu danışmanlığı:	95
Ciro hesabı:	94, 95
Çalışma saatleri:	46
Çocuk bakım yardımı:	62, 64, 65
Çocuk bakımı:	64, 68, 69
Çocuk parası:	65, 66, 67, 118
Çocuk yardımı:	64, 65, 66, 67
Çocuk yuvası:	68
Danışmanlık	
Aids danışmanlığı:	90
Meslek danışmanlığı:	39, 78, 79
Yetiştirme danışmanlığı:	69
Dil dersleri:	76, 77
Dil kursu:	12, 14
Meslek için:	16
Çocuklar ve gençler için:	17
Din dersi:	121, 122
Doğum izni:	58, 60, 61

Ebeveyn izni:	47, 58, 62, 64, 65
Ebeveyn uyum kursu:	14
Ebeveyn yardımı:	62, 63, 64, 65, 66
Emeklilik sigortası:	48, 95, 98, 99, 100
Emeklilik sigortası:	99
Emeklilik:	48, 93, 96, 97, 98
Engellilik:	11, 34, 47, 75, 92, 93, 97
ESF-BAMF programı:	16, 17
Federal İş Bulma Ajansı:	30, 31, 36, 38, 39, 40, 42, 43, 67, 79, 82, 83, 102, 103, 104
Genç göçmen danışmanlığı:	11, 15, 16, 21, 22, 23, 29, 32, 35, 38, 42, 67, 77, 78, 79, 82, 121
Gençlik uyum kursu:	14, 15
Girişimcilik:	43, 44, 45
Göçmen danışmanlığı:	23, 28, 29, 32, 35, 38, 42, 43, 45, 67, 69, 73, 77, 78, 79, 82, 83, 95, 99, 103, 104, 111, 114, 115, 121, 122
Göçmen danışmanlığı:	1, 11, 15, 16, 18, 19, 20, 23, 28, 29, 32, 35, 38, 42, 43, 45, 67, 69, 73, 77, 78, 79, 82, 83, 95, 99, 103, 104, 111, 115, 121, 122
Göçmen organizasyonları:	78, 114, 115
Halk yüksek okulu:	12, 83
Hamilelik:	19, 58, 59, 60, 61
Hastalık parası:	99
Hastalık:	11, 34, 46, 47, 84, 87, 89, 91, 96, 97, 99, 101, 113
İkametgah kaydı değiştirme:	52, 53
İş arama:	14, 36, 40
İş başvurusu:	41, 42
İş Bulma Ajansı:	15, 16, 39, 41, 42, 43, 45, 65, 78, 79, 80, 82, 83, 93, 103, 104
İş güvencesi:	47
İş hukuku:	36, 46, 47, 58
İş yeri bulma yardımı:	39
İşsizlik parası (ALG I + II):	33, 64, 66, 102, 103, 118
İşsizlik sigortası:	48, 102
Kadınlar için uyum kursu:	14
Kaza sigortası:	96, 102
Kira sözleşmesi:	54, 55, 56
Kira yardımı:	53, 66

Kira:	51, 53, 54, 55, 56, 57, 94
Konut arama:	50
Konut dairesi:	23, 50, 52, 53, 54, 56
Konut hak belgesi:	53
Kredi:	94, 95
Maliye:	48
Meslek bilgi merkezi (BIZ):	39
Meslek geliştirme:	36, 43, 83, 102
Meslek geliştirme:	43, 83
Mesleki eğitim:	12, 14, 17, 19, 21, 27, 37, 39, 42, 43, 62, 65, 72, 75, 78, 79, 81, 83
Okul türleri:	72, 73, 74
Okul:	1, 12, 17, 19, 21, 39, 66, 68, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 83, 102, 121, 122
Okuma-yazma kursu:	14
Oturum hakkı:	22, 24, 26, 27, 29, 33, 34
Oturum izni:	24, 26, 27, 31, 63, 66
Oturum yasası:	44
Öğrenim desteği:	81
Sağlık Müdürlüğü:	60, 90
Sağlık sigortası/sağlık sandığı:	19, 46, 48, 84, 85, 86, 87, 96, 99, 100, 101
Sağlık tedbirleri:	87, 99
Seçimler:	118, 120
Serbest dolaşım:	24, 27, 44
Serbest meslek:	36, 44
Sigorta:	52, 85, 94, 98, 101, 105, 106, 107, 118
İşsizlik ...	48, 102
Hastalık ...	19, 46, 48, 84, 85, 86, 87, 96, 99, 100, 101
Bakım ...	48, 101
Emeklilik ...	48, 93, 96, 97, 98
Eşya ve kişisel ...	105
Sosyal ...	96, 97, 118
Kaza ...	96, 102
Sigorta:	84, 98
Sağlık ...	87, 99
Emeklilik ...	99
Siyasi partiler:	119
Sosyal sigorta:	96, 97, 118

Tanırna:	36, 37, 38, 39, 43, 82
Taşınma:	52, 53
Tatıl:	46
Tüketici hakları:	23, 106, 111
Uyım konseyi:	120, 121
Uyım kursu sertifikası:	14
Uyım kursu:	12, 13, 14, 15, 19, 22, 27, 28
Okuma-yazma eğitimiyle:	14
Ebeveynler için:	14, 15
Destek kursu:	14
Kadınlar için:	14
Gençler için:	14
Yoğun kurs:	14
Uyuşturucu danışmanlığı:	91
Ülkeye giriş:	8, 9, 10, 11, 24, 26, 30, 31
Vatandaşlığa geçme:	22, 24, 32, 33, 35
Vatandaşlığa kabul testi:	34, 35
Vatandaşlık:	10, 24, 26, 33, 34, 37, 120
Vergiler:	36, 48, 64
Vize:	8, 26, 30, 31
Yerleşme izni:	26, 27, 28, 31, 63, 66
Yoğun kurs:	14
Yönelim kursu:	12, 13, 14
Yüksek öğrenim:	14, 17, 30, 43, 72, 75, 78, 80, 81, 82
Yüksek okul:	75, 80

Acil Durumlar

Bazen her şeyin büyük bir hızla olması gerekir. Böyle durumlarda acilen yardıma ihtiyacınız olur. Aşağıdaki telefon numaraları çok önemlidir. Aradığınızda acil durumlarda yardım isteyebilirsiniz.

Önemli telefon numaraları

Acil Doktor: 112

Bir kişi ağır hasta veya yaralı ise bu numarayı arayarak yardım çağırınız.

İtfaiye: 112

Evinizde yangın çıkarsa veya yakınınızda yangın fark ederseniz, anında bu numarayı aramalısınız.

Polis: 110

Şiddete maruz mu kaldınız veya işlenen bir suçta tanık mı oldunuz? Acilen polisi arayınız. Polis memurlarına her zaman güvenebilirsiniz.

Psikolojik Yardım Hattı: 0800 1110111 veya 0800 1110222

Çaresizseniz ve ne yapacağınızı bilmiyorsanız, telefonun diğer ucunda size yardımcı olunacaktır. İstemediğiniz takdirde adınızı belirtmenize gerek yoktur.

İPUCU

Bütün acil numaralar 24 saat hizmet verir. Aramakta tereddüt etmeyin!

Künye

Yayınlayan

Federal İçişleri Bakanlığı
Alt-Moabit 101 D, 10559 Berlin
Mayıs 2015'ten itibaren: Alt-Moabit 140, 10557 Berlin

Yazı İşleri

Federal Göçmen ve Mülteciler Dairesi
“Spor ile Uyum Proje Çalışmasının Yönetimi ve Kalite Güvencesi” Departmanı
90343 Nürnberg

Son güncelleme

Ağustos 2014

Basım

Bonifatius GmbH Druck-Buch-Verlag, Paderborn
5. güncellenmiş baskı

Tasarım ve prodüksiyon

MediaCompany – Agentur für Kommunikation GmbH, Berlin

Resim kaynağı

Kapak resmi: © BMI, S. 2, 9: © Pavel Losevsky/fotolia.com; S. 4, 13, 18: © Katy Otto;
S. 4, 25, : © Marion Vogel; S. 4, 36: © endostock/fotolia.com; S. 4, 51: © iStockphoto.com/m-1975;
S. 2-3, 59: © iStockphoto.com/monkeybusinessimages; S. 4, 72: © contrastwerkstatt/ fotolia.com;
S. 4, 84: © Mast/fotolia.com; S. 95: © iStockphoto.com/basht; S. 4, 107: © iStockphoto.com/
aloha-17; S. 3, 112: © Marion Vogel

Bu kitapçık ücretsizdir ve Federal Hükümet'in yayın dağıtım servisinden birçok dilde temin edilebilir:

Publikationsversand der Bundesregierung

Postfach 48 10 09, 18132 Rostock

Tel.: +49 30 18 272 272-1

Faks: +49 30 1810 272 272-1

E-posta: Publikationen@bundesregierung.de

İnternet: www.bmi.bund.de

Sipariş numarası: BMI06318

Adınıza gönderilmek üzere alınan hakkınızdaki bilgiler, gönderme tamamlandıktan sonra silinmektedir.

Açıklama

Yasal düzenleme, adres ve telefon değişiklikleri kitapçığın güncelliğini kısıtlayabilmekte veya bazı kısımlarını geçersiz kılabilir.

Bundan dolayı lütfen sizin için önemli hususlarda söz konusu yerlerden bilgi alınız.

www.bmi.bund.de
www.bamf.de